

**T. C.
BURSA ULUDAĞ ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
MÜZİK ANASANAT DALI
YAYLI ÇALGILAR SANAT DALI**

**SERGEİ PROKOFİEV'İN MÜZİĞİ VE NO.2 OP.94 RE MAJÖR
KEMAN- PİYANO SONATI**

(YÜKSEK LİSANS SANAT ESERİ METİN ÇALIŞMASI)

Beste Bahar BALIKLIPINAR

BURSA – 2018

**T. C.
BURSA ULUDAĞ ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
MÜZİK ANASANAT DALI
YAYLI ÇALGILAR SANAT DALI**

**SERGEİ PROKOFİEV'İN MÜZİĞİ VE NO.2 OP.94 RE MAJÖR
KEMAN-PİYANO SONATI**

(YÜKSEK LİSANS SANAT ESERİ METİN ÇALIŞMASI)

Beste Bahar BALIKLIPINAR

**Danışman:
Prof. Görkem ÇALGAN**

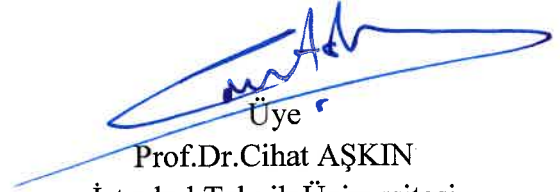
BURSA – 2018

T. C.
BURSA ULUDAĞ ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ MÜDÜRLÜĞÜNE

Müzik Anasanat Dalı, Yaylı Çalgılar Sanat Dalı'nda 701270002 numaralı Beate Bahar BALIKLIPINAR'ın sunduğu *Performans (konser) Programı* ve hazırladığı "Prokofiev'in müziği ve 2.Keman Sonatı" konulu Sanat Eseri Metin Çalışması'nın incelenmesi ile gerçekleştirilen Yüksek Lisans Sanat Eseri Çalışması savunma sınavı 30/11/ 2018 günü 15.00 – 17.00 saatleri arasında yapılmış, sorulan sorulara alınan cevaplar sonunda adayın çalışmasının BAŞARILI olduğuna OYBİRLİĞİ ile karar verilmiştir.

Üye (Tez Danışmanı ve Sınav
Komisyonu Başkanı)
Prof.Görkem ÇALGAN
BursaUludağ Üniversitesi

Üye
Prof.Dr.Cihat AŞKIN
İstanbul Teknik Üniversitesi

Üye
Prof.Gülay GÖĞÜŞ
Bursa Uludağ Üniversitesi

Üye
Doç.Aslı ÖZSOY KÖRNER
Bursa Uludağ Üniversitesi

Üye
Doç.Şenol AYDIN
Anadolu Üniversitesi

30/11/ 2018

SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ

YÜKSEK LİSANS/DOKTORA İNTİHAL YAZILIM RAPORU

ULUDAĞ ÜNİVERSİTESİ

SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ

MÜZİK ANASANAT DALI BAŞKANLIĞI

Tarih: 30/11/2018

Tez Başlığı / Konusu: SERGEİ PROKOFİYEV'İN MÜZİĞİ VE NO.2 OP.94 RE MAJÖR
KEMAN-PİYANO SONATI

Yukarıda başlığı gösterilen tez çalışmamın a) Kapak sayfası, b) Giriş, c) Ana bölümler ve d) Sonuç kısımlarından oluşan toplam 65 sayfalık kısmına ilişkin, 30/10/2018 tarihinde şahsım tarafından Turnitin adlı intihal tespit programından aşağıda belirtilen filtrelemeler uygulanarak alınmış olan özgünlük raporuna göre, tezimin benzerlik oranı % 9 'dur.

Uygulanan filtrelemeler:

- 1- Kaynakça hariç
- 2- Alıntılar hariç
- 3- 5 kelimedenden daha az örtüşme içeren metin kısımları hariç

Uludağ Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Tez Çalışması Özgünlük Raporu Alınması ve Kullanılması Uygulama Esasları'nı inceledim ve bu Uygulama Esasları'nda belirtilen azami benzerlik oranlarına göre tez çalışmamın herhangi bir intihal içermediğini; aksinin tespit edileceği muhtemel durumda doğabilecek her türlü hukuki sorumluluğu kabul ettiğimi ve yukarıda vermiş olduğum bilgilerin doğru olduğunu beyan ederim.

Gereğini saygılarımla arz ederim.

30/11/2018

Adı Soyadı: Beste Bahar Balıklıpınar

Öğrenci No: 701270002

Anabilim/Anasanat Dalı: Müzik

Programı: Yüksek Lisans

Statüsü: Y.Lisans Doktora

Prof. Görkem ÇALGAN

* Turnitin programına Uludağ Üniversitesi Kütüphane web sayfasından ulaşılabilir.

YEMİN METNİ

Yüksek lisans tezi olarak sunduğum “Sergei Prokofiev’in Müziği ve No.2 Op.94 Re Majör Keman-Piyano Sonatı” başlıklı çalışmanın bilimsel araştırma, yazma ve etik kurallarına uygun olarak tarafımdan yazıldığına ve tezde yapılan bütün alıntılarının kaynaklarının usulüne uygun olarak gösterildiğine, tezimde intihal ürünü cümle veya paragraflar bulunmadığına şerefim üzerine yemin ederim.

30.11.2018

Adı Soyadı: Beste Bahar BALIKLIPINAR
Öğrenci No:701270002
Anabilim/Anasanat Dalı: Müzik
Programı: Yaylı Çalgılar
Statüsü:Yüksek Lisans

ÖZET

Yazar Adı ve Soyadı : Beste Bahar BALIKLIPINAR
Üniversite : Bursa Uludağ Üniversitesi
Enstitü : Sosyal Bilimler Enstitüsü
Anasanat Dalı : Müzik
Bilim/Sanat Dalı : Yaylı Çalgılar
Tezin Niteliği : Yüksek Lisans
Sayfa Sayısı : x +64
Mezuniyet Tarihi : 30/ 11 / 2018
Tez Danışman(lar)ı : Prof. Görkem ÇALGAN

SERGEİ PROKOFİEV'İN MÜZİĞİ VE NO.2 OP.94 RE MAJÖR KEMAN-PİYANO SONATI

Sergei Prokofiev 19. ve 20. yüzyılda yaşayan önemli bir besteci ve piyanisttir. Yaşadığı dönemde Ekim Devrimi, İkinci Dünya Savaşı ve Sovyetler Birliği'nin kurulması gibi siyasi olaylar meydana gelse de keman repertuarına pek çok eser kazandırmıştır. Bestecinin no: 2 op.94 Keman-Piyano Sonatı ilk olarak flüt için yazılmış ardından keman virtüözü David Oistrakh'ın özel isteği ile keman-piyano için uyarlanmıştır. İlk olarak David Oistrakh tarafından seslendirilmiştir. Bu çalışmada, eserin form incelemesi, bestecinin hayatı, müzikal stili, stiline etki eden yaşamışlıkları, yaşadığı dönemin sanat akımları ve dönemin getirdiği siyasi karışıklıkları, diğer keman eserleri ile çalışmaya adını veren keman-piyano sonatı ve diğer keman sonatları karşılaştırılmıştır.

Eser ülkemizde icra edilse de Avrupa ülkeleri ve Amerika'da daha sık yorumlanmaktadır. Teknik açıdan ustalık gerektiren, müzikal erişkinliğe sahip bir eser olarak kendini kabul ettirmiş, keman repertuarında önemli bir yere sahip olmuştur.

Çalışmanın hedefi Prokofiev ve müziğini anlamak, çalışmaya konu olan eseri form açısından kavramak ve eseri yorumlamak isteyenlere ışık tutmaktır.

Anahtar sözcükler: S.Prokofiev, sonat, keman

ABSTRACT

Name and Surname : Beste Bahar BALIKLIPINAR
University : Bursa Uludag University
Institution : Social Science Institution
Field : Music
Branch : Stringed Instruments
Degree Awarded : Master
Page Number : x + 64
Degree Date : 30/ 11 / 2018
Supervisor (s) : Prof. Görkem ÇALGAN

THE MUSIC OF SERGEI PROKOFIEV AND NO.2 OP.94 D MAJOR VIOLIN-PIANO SONATA

Sergei Prokofiev is an important composer and pianist lived in the 19th - 20th century. Although political events such as the October Revolution, the Second World War and the establishment of the Soviet Union have taken place, he has brought many works to the violin repertoire. Composer's no: 2 op.84 Violin-Piano Sonata was first written for flute and then adapted to violin-piano with the special request of violin virtuoso David Oistrakh. It was first performed by David Oistrakh.

In this study, violin-piano sonatas and other violin sonatas, which gave a name to other violin works, were compared with the works of form examination, life of composer, musical style, influences of experiences on style, art movements and periodicals.

Although the work is performed in our country, it is interpreted more frequently in European countries and United States of America. Technically demanding mastery, his works have been recognized as an important work with musical adulthood, and his work have been placed in the violin repertoire.

The aim of this thesis is to shed light to the ones who wants to understand the composer, his music, to understand his music in terms of form.

Keywords: S.Prokofiev, sonata, violin

ÖNSÖZ

Bu çalışmada bilgisini ve emeklerini benden esirgemeyen danışmanım Prof. Görkem Çalgan'a ve performans çalışmalarımda bana tüm desteğini veren kıymetli hocam Prof. Cihat Aşkın'a eşim Hakan Orbay Balıklıpınar'a, çeviriler için kuzenim Esmâ Deniz Yılmaz'a ve ailem Mehmet-Nermin Turgut'a teşekkürlerimi sunarım.

Bursa – 2018

Beste Bahar BALIKLIPINAR

İÇİNDEKİLER

	Sayfa
TEZ ONAY SAYFASI.....	ii
YÜKSEK LİSANS/DOKTORA İNTİHAL YAZILIM RAPORU	iii
YEMİN METNİ	iv
ÖZET.....	v
ABSTRACT	vi
ÖNSÖZ.....	vii
İÇİNDEKİLER	viii
ŞEKİLLER	x
GİRİŞ	1

BİRİNCİ BÖLÜM

PROKOFİEV'İN HAYATI VE MÜZİĞİ

1. SERGEI PROKOFİEV'İN HAYATI	2
1.1. Rusya Yılları (1891-1918).....	2
1.2. Amerika Yılları (1918-1922).....	4
1.3. Paris Yılları (1922-1932).....	4
1.4. Sovyetler Birliği Yılları (1933-1953).....	5
2. PROKOFİEV DÖNEMİNDE MÜZİK.....	7
2.1. 20. yüzyıl Müzik Akımları	7
2.2. Rus Beşlerinin Prokofiev'in Müziğine Etkisi.....	10
2.3. 20. yüzyıl Rus Müziği'ne Genel Bakış.....	10

İKİNCİ BÖLÜM
PROKOFİEV'İN KEMAN ESERLERİ

1. KEMAN KONÇERTOLARI.....	18
1.1. Birinci Keman Konçertosu.....	18
1.2. İkinci Keman Konçertosu	20
2. KEMAN - PİYANO İÇİN BEŞ MELODİ	21
3. PROKOFİEV'İN KEMAN SONATLARI	22

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

SERGEI PROKOFİEV'İN OP.94 NO: 2 KEMAN-PİYANO SONATI

1. II. KEMAN-PİYANO SONATININ FORM AÇISINDAN İNCELENMESİ	24
1.1. Birinci Bölüm : Moderato	25
1.2. İkinci Bölüm : Scherzo	29
1.3. Üçüncü Bölüm : Andante	36
1.4. Dördüncü Bölüm : Rondo	41
2. II. KEMAN-PİYANO SONATININ DİĞER KEMAN SONATLARIYLA KARŞILAŞTIRILMASI.....	48
2.1 Op.115 Solo Sonat ile No: II Op.94 Keman-Piyano Sonatı.....	48
2.2. Op.80, No:I Keman-Piyano Sonatı	49
SONUÇ	51
KAYNAKLAR	52
EKLER	54

ŞEKİLLER

	Sayfa
Şekil 1. Birinci Bölüm A teması (1-7) ölçüler.....	25
Şekil 2. Birinci Bölüm B Teması (21-25).....	26
Şekil 3. Birinci Bölüm Gelişme Bölmesi Birinci Kesit (42-44).....	27
Şekil 4. Birinci Bölüm Gelişme Bölmesi İkinci Kesit, B Teması (52-55)	27
Şekil 5. Birinci Bölüm Tamamlayıcı (119-120).....	28
Şekil 6. Birinci Bölüm Tamamlayıcı Öge Devamı ve Coda (121-130)	29
Şekil 7. İkinci Bölüm Ana Tema (7-24).....	31
Şekil 8. İkinci Bölüm Köprü Ögesi (62-64)	32
Şekil 9. İkinci Bölüm Trio A Bölmesi (162-173).....	33
Şekil 10. İkinci Bölüm B Cümlesi (174-177).....	33
Şekil 11. İkinci Bölüm B Bölmesi Tekrarı (208-211).....	34
Şekil 12. İkinci Bölüm Coda (335-347)	35
Şekil 13. İkinci Bölüm Coda (348-370)	36
Şekil 14. Üçüncü Bölüm A Bölmesi (1-16).....	37
Şekil 15. Üçüncü Bölüm İkinci Bölme (18-32).....	38
Şekil 16. Üçüncü Bölüm B Bölmesi Birinci Cümle (34-42).....	39
Şekil 17. Üçüncü Bölüm İkinci Cümle B1 (43-47).....	40
Şekil 18. Üçüncü Bölüm Coda (76-94)	41
Şekil 19. Dördüncü Bölüm A Teması (1-8).....	42
Şekil 20. Dördüncü Bölüm B Temasına Geçiş Köprüsü (16-20).....	43
Şekil 21. Dördüncü Bölüm B Bölmesi İkinci Cümle (36-37).....	43
Şekil 22. Dördüncü Bölüm İkinci Tema Tekrarı (66-71).....	44
Şekil 23. Dördüncü Bölüm C Bölmesi (86-91)	45
Şekil 24. Dördüncü Bölüm Geçiş Köprüsü (143-152)	46
Şekil 25. Dördüncü Bölüm Bitiş (170-174).....	47

GİRİŞ

19. yüzyılın sonları ile 20. yüzyılın başlarında yaşamış olan Rus besteci Sergei Prokofiev, tarihin en önemli bestecileri arasında yer almıştır. Besteci en çok Diaghilev ile karşılaşmasından sonra bestelemesi için sipariş aldığı baleleri ile ünlenmiştir. Fakat senfoni, opera, konçerto, sonat, oda müziği gibi pek çok türde eserler vermiştir. Eserleri hala sevilmekte ve yorumlanmaktadır. Bestecinin en büyük özelliklerinden biri yaşadığı tarihsel sürecin etkisinde hem yenilikçi bir üslupta zengin armoniler kullanarak eserler vermesi, hem de çağdaş ve atonal müzik ile geleneksel Rus müziğini harmanlama çabası içinde olmasıdır. Bu çabalarda “Rus Beşleri”nin etkisinden söz etmek mümkündür.

Metin çalışmasının konusu olan Sergei Prokofiev’in No:2, Op.94 Keman-Piyano Sonatı keman repertuarında sevilen ve resitallerde sıkça yorumlanan bir eserdir. Önce flüt için yazılan eser atonal yapısıyla dikkat çekmektedir.

Türkiye’de bestecinin hayatını ve eserlerini inceleyen az sayıda çalışma bulunmaktadır. Keman-piyano sonatının uyarlandığı No:2,Op.94 Flüt-Piyano Sonatı’nı konu alan Sanatta Yeterlik metin çalışması mevcuttur.

Çalışmanın amacı eseri, besteciye araştırmak ve yorumlamak isteyenlere bir kaynak oluşturmaktır. Ayrıca konservatuvar öğrencileri ile öğretim elemanları için yararlanılabilir bir kaynak ortaya koymaktır.

Metin çalışmasının ilk bölümünde Prokofiev’in hayatı, hayatına etki edenler, önemli eserleri, müzikal stili ve müzikal stilini oluşturmada etkili olan Rus beşleri anlatılmaktadır. İkinci bölümde ise çalışmaya ismini veren keman-piyano sonatı form açısından incelenmiştir. Son bölümde ise bestecinin op.94, no:2 Keman-Piyano Sonatı diğer keman sonatları ile karşılaştırılmıştır.

BİRİNCİ BÖLÜM

PROKOFİEV'İN HAYATI VE MÜZİĞİ

20. yüzyılın önemli Rus bestecilerinden olan Prokofiev, keman repertuvarına birçok eser kazandırmıştır. Hem iyi bir piyanist hem de önemli bir besteci olarak ün salmış, kendisinden sonra gelen bestecilere de örnek teşkil etmiştir.

1. SERGEI PROKOFIEV'İN HAYATI

Prokofiev 23 Nisan 1891'de Ukrayna Rus Çarlığı'nda dünyaya gelmiştir. Çiftçi bir baba ve piyanist bir annenin çocuğu olduğu için köy ezgileriyle büyümüş ve gelecekteki müziğine daha o yaştan yön vermeye başlamıştır¹.

1.1. RUSYA YILLARI (1891-1918)

Besteci ilk piyano derslerini annesinden almış daha sonra annesiyle birlikte St. Petersburg şehrine ziyarette bulunmuş ve bu ziyaret sırasında pek çok ünlü bestecinin eserlerini dinleme fırsatı bulmuştur. Henüz beş yaşındayken küçük beste denemeleri yapmaya başlaması çevresinden olumlu tepkiler almış ve bestecilik yeteneğini ortaya koymuştur. Dokuz yaşına geldiğinde ilk eseri olan “Dev” operasını bestelemiştir. Ardından “İssız Adalar” adlı yeni bir opera bestelemeye başlamıştır². Oniki yaşına gelene kadar bir senfoni, iki sonat, dört opera ve çeşitli piyano parçaları bestelemiştir.

Bestecilik yeteneğini destekleyen annesi konservatuvar eğitimi alması için St. Petersburg'a taşınmıştır. 1904 yılında St. Petersburg Konservatuvarı'nda profesör olan A.Glazunov ile tanışmıştır. Ardından A. Glazunov'un desteğiyle Petersburg Konservatuvarı'na girmiştir. A. Lyadov ile kontrpuan, A.N. Tcherephın ile şeflik çalışmaya başlamıştır. Kompozisyon derslerinde başarılı bir öğrenci olan Prokofiev, öğrencilik hayatı boyunca pek çok konserde piyanist olarak yer almış ve bunun yanı sıra beste çalışmalarına da devam etmiştir³.

¹ Sergei Sergejewitsh Prokofiev, *Natalja Pawlowna Sawki*, Mainz Yayınları, 1993, s. 203.

² Seyhan Bulut, *Sergei Prokofiev op.94 no.2 re majör flüt-piyano sonatı: flüt icrası için teknik öneriler ve form analizi*, Anadolu Üniversitesi Güzel Sanatlar Enstitüsü (Yayımlanmış Sanatta Yeterlilik Tezi), Eskişehir, 2011, s. 16.

³ Anabritannica Genel Kültür Ansiklopedisi, İstanbul: Ana Yayınları, Cilt. 18, s. 166.

Prokofiev 1914 yılında konservatuvardan mezun olmuştur. Mezuniyet sınavında yeni teknik denemelerini içinde barındıran, 1912 yılında bestelediği op.10 no: 1 Re Bemol Majör Piyano Konçertosu' nu seslendirmiştir⁴. Prokofiev mezun olmadan önce 1913 yılında hayatına yön verecek bir kişi ile tanışmıştır. Bu kişi Rus bale empresaryosu Sergei Diaghilev'dir. Tanışma Londra'da 1913 yılında, bestecinin ortaya koyduğu ve yorumlaması oldukça zor olan op.16, no: 2, Sol Minör Piyano Konçertosu'nu çaldığı bir konserde olmuştur. Diaghilev, Prokofiev'in hem yorumundan hem de besteciliğinden oldukça etkilenmiştir. Tanışmalarından kısa bir süre sonra Diaghilev, Prokofiev'e bestelemesi için bir bale müziği siparişi vermiştir⁵. Bu siparişe birlikte uzun yıllar sürecek olan dostlukları başlamış ve Diaghilev'den pek çok bale eseri siparişi almıştır. Diaghilev'in ilk sipariş verdiği eserin adı "Ala Lolly" dir. Prokofiev, Diaghilev'in siparişini 1914 yılında bestelemiştir. Eser, Rusların güneşe nasıl tapındığını anlatmaktadır. Fakat bu eser tonal yapısından dolayı seyirci tarafından pek beğenilmemiştir.

Prokofiev Ala Lolly adlı eserin beğenilmemesinin ardından eserin içinde yer alan dans müzikleriyle 1915'te op.20 İskit Sütü'ni oluşturmuştur. İskit Sütü'ni, ilk kez 1916 yılında seslendirilmiş ve eserin çıkış noktası olan Ala Lolly adlı eserden daha çok sevilmiş, ünlenmiştir⁶.

Prokofiev'in 1916-1917 yılları arasında bestelediği birinci senfonisi olan 'Re Majör Klasik Senfoni'si üstün başarı elde etmiştir. Eserde Haydn'ın bestecilik tarzından oldukça etkilenmiştir. Bu nedenle besteciye dönemin Haydn reenkarnasyonu yakıştırması yapılmıştır⁷. Besteci 1917 yılında "I. Keman Konçertosu'nu" bestelemiştir. Eser bestelendikten sonra bugüne dek çok kez sevilerek seslendirilmiştir. Aynı yıl Dostoyevksy'nin "Kumarbaz" adlı romanından ilham alarak op.24 Kumarbaz adlı operasını bestelemiştir. Prokofiev 1917 yılında I. Keman Konçertosu ile Klasik Senfoni nin yanı sıra "Yedidir Yedi" adlı koro yapıtını bestelemiştir. Op.26 no: 3 Do Majör Piyano Konçertosu'nu ise bestelemeye başlamıştır.

---

⁴ Harloy Robinson, *Sergei Prokofiev*, Northeastern University Press Boston, 2003, s. 120.

⁵ Anabritannica Genel Kültür Ansiklopedisi, İstanbul: Ana Yayınları, Cilt.18, s. 166.

⁶ Stephen Dress Press, Brief Cesar Cui, <http://www.sprkfv.net/journal/three12/balletsbook.html> (22.03.2017).

⁷ Bulut, a.g.e., s. 19.

1.2. AMERİKA YILLARI (1918-1922)

Besteci, devrim döneminin karmaşasından uzaklaşmak ve müziğini geliştirmek için resmi izinle geri dönmek üzere ülkesinden ayrılmıştır. Çünkü pek çok eser bestelemesine rağmen sahneye koymak mümkün olmamıştır. Bu nedenle ülkeden ayrılmak istemiş, bunun bir fırsat olacağını düşünerek 1918 yılında Amerika'ya yerleşmiştir.

New York'ta ilk piyano resitalini 1918 yılında vermiş daha sonraları ülkenin diğer şehirlerinde de konserler vermiştir. Bu konserlerle büyük bir yankı uyandırmıştır. Amerika'da tanınmaya başlayan Prokofiev, Almanya ve Fransa'da da konserler vermeye başlamış ve adından söz ettirmiştir.

Prokofiev, 1919 yılında Chicago Operası için Carlo Gozzini'nin güldürüsünden alınan op.33, "Üç Portakal'ın Aşkı" adlı operasını bestelemiştir. Eserin ilk seslendirilişi 1921 yılında Chicago'da olmuş ardından Köln'de sahnelenmiştir⁸. Aynı yıl Lina Llubera adlı bir şarkıcı ile evlenmiştir. 1921 yılında bestecinin İskit Sütü Londra'da seslendirilmiştir. Eserin büyük bir yankı uyandırması Prokofiev için Avrupa'da tanınmasına katkı sağlamıştır.

1913 yılında bestelemeye başladığı op.36, Do Majör, no: 3 Piyano Konçertosu'nu 1921 yılında tamamlamıştır. Bu konçerto 20. yüzyılın en değerli konçertoları arasında yer almıştır. Oldukça fazla seslendirilen bu eserde Lizst, Tchaikovsky, Rachmaninov gibi bestecilerin etkileri vardır. Ayrıca Diaghilev'in bale topluluğu için "Soytarı" adlı eseri bestelemiş ve eser, ilk olarak Paris'te sahnelenmiştir⁹. Büyük yankı uyandıran bu eserin ardından. besteci Avrupa'da tanınan biri haline gelmiş, Paris'te yakaladığı huzur ortamını değerlendirmek istemiş ve böylelikle besteci bir süreliğine Paris'e taşınmıştır.

1.3. PARİS YILLARI (1922-1932)

Prokofiev Paris'te çok verimli 10 yıl geçirmiş yine Diaghilev'in siparişi üzerine 1927 yılında "op.41, Çelik Çağ" adlı bale yapıtını bestelemiştir.

Adından da anlaşılacağı gibi endüstriyi ön plana alan ve çok gürültülü iş ortamlarını konu alan bir eserdir. Daha sonra op.37, Ateş Meleği adlı operayı

---

⁸ Seyhan, a.g.e., s. 21.

⁹ David Nice, *Prokofiev, from Russia to the West*, Yale University Press New Heaven London, 2003, s. 335.

bestelemiştir ve bu operasında iyi ile kötüyü anlatmak istemiştir. 1929 yılında ise “Müsrif Oğul” adlı bale yapıtını yazmıştır.

Dönemin en önemli piyanistlerinden Sviatoslav Richter, 1932 yılında bestecinin op.55, no: 5, Sol Majör Piyano Konçertosu’nu seslendirmiştir. Fakat eserden daha çok Richter’in yorumu beğenilmiştir.

Besteci Paris’te bulunduğu yıllar boyunca no: 5 Piyano Sonatı’nı, II, III., IV. Senfonileri, no: I Yaylı Çalgılar Kuarteti, IV. ve V. Piyano Konçertoları’nı bestelemiştir.

Prokofiev, besteciliğini geliştirmek ve huzur ortamında rahatça çalışabilmek için yurtdışına gitmişse de zaman içinde vatan hasreti çekmeye başlamıştır. Bu hasret eserlerine de yansımıştır. Buna en iyi örnek bestecinin Paris’te aynı döneme denk gelen “Üflemeli ve Yaylı Çalgılar için Beşli” ya da “V. Piyano Konçertosu” olmuştur. Eserlerindeki eski sıcaklık ve melodi yapısı yok olmuştur. Vatan hasreti, eserlerinde beklediği ilgiyi görmemesine ve bu da psikolojisine etki etmiş ve kesin olarak ülkesine dönmeye karar vermiştir.

1.4. SOVYETLER BİRLİĞİ YILLARI (1933-1953)

Prokofiev, yurt dışına gittiği dönemlerde, ülkesinde kalmadığı için halk tarafından tepki görmüş olsa da ülkesine döndüğünde sevgi ile karşılanmıştır. Çünkü ülkesinde kökten değişiklikler yaşanmış ve farklı bir döneme geçilmiştir. Prokofiev ülkeden ayrıldıktan sonra Rus Çarlığı yıkılmış, yerini Sovyetler Birliği’ne bırakmıştır. Ülkenin politik yapısındaki değişiklikler, Prokofiev’in uzun yıllar yurtdışında kazandığı çevresini kaybetmesine yol açmıştır. Katı Sovyet rejimi sadece çevresini değil, eserlerini de etkilemiştir. Besteciler için de bazı kurallar getirilmiştir. Bu bağlamda, ton dışı ve deneysel müzik yasaklanmış; akılda kalıcı melodiler, koro ve şarkı yapıtları desteklenmiştir¹⁰.

Prokofiev 1935’li yıllardan itibaren gelen yasakların etkisiyle farklılaşmaya gitmiş ve yasakları avantaja çevirmiştir. Ülkesinin içinde bulunduğu durumları konu alan eserler yazmaya yönelmiştir.

Yenilikçi tarzından vazgeçmemiş fakat eserlerini sade bir dille yazmaya başlamıştır. Fakat Prokofiev’e yenilikçi bir besteci olmaya özen göstermesi yetmemiş,

¹⁰ Ahmet Say, *Müzik Ansiklopedisi*, Müzik Ansiklopedisi Yayınları, 1995, s. 498

dönemin sosyalist gerçekliği pek çok şeye kısıtlama getirmiştir. Çünkü artık Avrupa'dan uzaklaşılması, Rus müziğinin tanıtılması şart koşulmuş ve ton dışı müziğin yapılması yasaklanmıştır. 1933-1934 yılları arasında film müziği olan “Teğmen Kije” adlı eseri bestelemiştir. Ardından 1935 yılında Shakespeare'den esinlendiği “Romeo ve Juliet'i” bestelemiştir. Bu eser, dönemin etkisinde de kalarak daha melodik, sade ve romantik bir yapıya sahip olmuştur. Romeo ve Juliet bir aşk hikayesidir ve Rus repertuarının temel taşlarından biri olmuştur. Balenin ilk koreografisi Leonid Lavrosky tarafından yapılmıştır. Daha sonra başka koreograflar tarafından çokça yeni koreografi yapılmıştır. Politik bir içeriği olmayan eser Bolşoy Bale Kurumu'nun siparişi üzerine bestelenmiştir. Fakat Prokofiev Romeo ve Juliet adlı eserini Rus bale tiyatrolarına kabul ettirememiştir. Hatta Bolşoy Balesi de siparişini verdiği eseri karmaşık bularak reddetmiştir. Bu nedenle eser ilk olarak 1938 yılında Leningrad Koreografi Okulu tarafından Çekoslovakya'da sahneye konmuştur. Prokofiev bu eserden 10 piyano parçası ile 3 orkestra süiti çıkarmış ve bu eserler pek çok kez konser salonlarında seslendirilmiş ve çok sevilmiştir¹¹. Balenin Rusya'da ilk kez seslendirilmesi ise 1940 yılında Leningrad'da Kirov Tiyatrosu'nda olmuştur. Besteci 1936 yılında nostaljik Rus masalı olan “Peter ve Kurt” adlı eserini bestelemiştir. Bu eser masalsı, eğitici ve eğlencelidir. Eserin önemli bir özelliği hayvan karakterlerini melodiye dönüştürerek çeşitli çalgılarla çalınmasıdır.

Prokofiev'in 1937 yılında “Ekim Devrimi'ni” anlatan “20. Yıldönümü Kantatı” adlı eserini bestelemiştir. Eserin sözleri ise Ekim devriminin lideri Sovyetler Birliği Komünist Partisi'nin kurucusu Vladimir Lenin'e aittir. Lenin ayrıca marksist teorik felsefi yazılarının yazarı ve sosyalizmin Marks ve Engels'ten sonra gelişmesine katkı sağlayan kişilerden biridir. Marksist yapıda hareket eden bir lider olduğu için kantatın sözleri de bu yapıdadır. Prokofiev ülkesine döndükten sonra pek çok kez gerçekleştirdiği yurt dışı gezilerinden birini Hollywood'a giderek yapmıştır.

Bestecinin Hollywood'da film müzikleri ilgisini çekmiş daha sonra film müzikleri alanında kendini geliştirmiştir. Bu nedenle 1938-1939 yıllarında Sovyet halkını anlatan bir film müziği olan Alexander Nevski'yi bestelemiştir. 1939 yılında ise “Selam” adlı kantatını bestelemiştir.

---

¹¹ Okan Sungu, Bale Sahnelerinde bir Shakespeare Yapıtı, http://web.archive.org/web/20110823132041/http://www.obarsiv.com:80/vct_0506_sunguokan.html (01.01.18)

Prokofiev, 2. Dünya Savaşı'nın çıktığı yıllarda Tiflis'e gitmiş ve folklorik araştırmalar yapmıştır. Burada bestelediği eserler savaşın ve Gürcistan'ın etkisinde kalmıştır. 1939-1940 yılları arasında VI. VII. ve VIII. Piyano Sonatları'nı "Savaş Sonatları" olarak bir başlık altında toplamıştır. 1943 yılında çok değerli olan "Stalin" ödülünü almıştır. Bu ödül bestecinin "Stalingrad" adlı VII. Piyano Sonat'ı ile gelmiştir.

Bestecinin farklı kültürlerle bir arada olması eserlerine çeşitlilik katmıştır. Aynı yıllarda Tolstoy'un romanından esinlenerek "Savaş ve Barış" adlı operasını ve "Flüt-Piyano Sonatı'nı" bestelemiştir.

Besteci, vatan hasretiyle ülkesine dönmüş olsa da her şey istediği yönde ilerlememiştir. Müziği hayatının merkezi yapmış, gelişime önem vermiş ve Rus müziğine büyük katkıda bulunmuş olmasına rağmen, 1948 yılında Komünist Partisi Merkez Komitesi'nin kararıyla Shostakovich, Miaskovsky, Khachaturian gibi birçok besteci ile birlikte anti-milliyetçi olmakla suçlanmıştır.

Prokofiev hayatı boyunca her zorluğa rağmen müziği için elinden geleni yapmış, müziğini geliştirmiş, yenilikler katarak geniş kitlelere ulaştırmıştır. Fakat sağlık sorunlarıyla daha fazla mücadele edememiş ve 5 Mart 1953'te yaşama veda etmiştir. "Gerçek Bir Adamın Öyküsü" adlı eseri bestecinin yenilikçi tarzını yansıtmaması nedeniyle çokça eleştiri almasına sebep olmuş ve bu eser ancak ölümünden sonra sahnelenmiştir.

Prokofiev dokuz yaşında henüz bir çocukken başladığı bestecilik hayatına 7 bale, 8 opera, 8 senfoni, 14 tane orkestra süiti, 4 film müziği, 11 tane piyano konçertosu, 2 keman konçertosu, 2 viyolonsel konçertosu, 3 keman sonatı, 1 flüt sonatı, 1 viyolonsel sonatı, 9 oda müziği eseri, 14 tane piyano eseri, 9 tane koro yapıtı sığdırmıştır.

2. PROKOFİEV DÖNEMİNDE MÜZİK

Prokofiev'in bestecilik anlamında üretken olduğu 20.yüzyılda farklı sanatsal yönelimler etkili olmuştur. Bu yönelimler geç romantizm, izlenimcilik, anlatımcılık, milliyetçilik ve yeniklasikçilik olmuştur.

2.1. 20. YÜZYIL MÜZİK AKIMLARI

Geç romantizm 19. yüzyıl sonu 20. yüzyılın başında gerçekleşen müzik akımlarından biridir. Geç romantizmin temel özelliği, eserleri yazarken doğadan ve ruh durumlarından etkilenilmesi, esinlenilmesidir. Buna ek olarak öykü haline getirilmesidir. Ayrıca bestecilerin en büyük özelliği uzun ve büyük senfonik eserler yazmalarıdır. Büyük eserler yazılması ile büyük senfonik orkestralar oluşmuş, buna bağlı olarak büyük konser salonları ihtiyacı ortaya çıkmıştır.

Geç romantik dönemde gerçeklikten uzaklaşarak düşler dünyasına giriş yapılmıştır. Gerçeklikten uzaklaşma önce edebiyatta ardından müzikte etkili olmuş. Tüm sanat dalları benzer etkiler almıştır. Özellikle müzikte besteciler yeni arayışlar içine girmişlerdir. Bu değişiklik önceleri ulusçuluk olsa da zamanla yerini modernizme bırakmaya başlamıştır. Bu nedenle geç romantizm bir geçiş dönemi olmuştur. Dönemin önemli bestecileri C. Saint Seans, F. Lizst, G. Mahler, R. Strauss, P.I. Tchaikovsky, J. Brahms, M. Reger, S. Rachmaninov'tur¹².

İzlenimcilik Fransa'da doğmuş bir sanat akımıdır. Fakat tüm sanat dallarında hızla dünyaya yayılmıştır. İlk olarak resim sanatında kendini göstermiştir. Bunu kanıtlayan en iyi örnek Fransız ressam Monet'in "Güneşin Doğuşundan İzlenim" isimli tablosu olmuştur. Tablo oldukça ses getirmiş ve izlenimcilik akımının kendini belli etmesinde rol oynamıştır.

İzlenimcilik doğada bulunan unsurları sanatçının gözlemleriyle harmanlayarak yorumlamasıdır. Sanatçılar genel olarak soyut ve hayal betimlemelerle eserlerini ortaya çıkarır. Bu özellikler bestecilerin romantik dönem etkisinden uzaklaşarak farklı armonik yapılarla yönelmelerine sebep olmuştur. Eserlerinde dokuzlu ve onüçlü akorlar kullanmaya başlamışlardır.

---

¹² Bulut, a.g.e., s. 6.

Genel olarak kullanılan dizilerin yanısıra Dorian, ile Phrygian dizileri kullanılmıştır. Bu diziler ortaçağda kullanılan dizilerdir. Dönemin önemli bestecileri A.Roussel, C.Deussy, G.Ravel'dir.

Anlatımcılık 20.yy başlarında ortaya çıkmıştır. İlk olarak resim sanatında özellikle bazı ressamın yorumlarıyla kendini belli etmiştir. Bu resamlardan bazıları Edvard Munch, Gustav Klimt, James Ensor'dır. Önceleri Almanya ekonomisinin kötüye gitmesiyle anlatımcılığın karşısında duran pozitivizm ve naturalizm gibi akımlar ortaya çıksa da, bu akımlar zamanla önemini yitirmiştir.

Anlatımcılık akımı sanatçının kendini herhangi bir kurala bağlı kalmaksızın ifade etme biçimidir. Daha çok sanatçı görüşü odaklı eserler verilmeye başlanmıştır. Dönemde sanatta geleneksel ve estetik bakış açısı yok olmuştur. Böylece müzikteki atonal yapı oldukça belirginleşmiştir. Besteci A.Schönberg atonal müziğin önem kazanmasından ve dışavurumculuktan etkilenmiştir. Bu nedenle 12 ses müziğini ortaya çıkarmıştır. 12 ses müziği atonal müziğin belli kurallara göre uygulanmasıdır. Anlatımcılık akımının önemli bestecileri A.Webern, A.Berg olmuştur.

Milliyetçilik Fransız ihtilalinden sonra pek çok ülkede ortaya çıkmıştır. İhtilalden sonra ortaya çıkmasının sebebi özgür arayışlarının hakim olmasıdır. Ayrıca Avrupa' da halk Napolyon'un savaşlarından bıkmış ve bir karşıtlık olarak bu akıma yönelmiştir. Bu da akımın yayılmasına hız kazandırmıştır. Dil, tarih ve kültür konularında ulusalcı bakış açısı hakim olmuş, genel olarak vatan, millet sevgisi öne çıkmıştır. Sanat dallarında ise daha çok edebiyat ve müzikte kendini belli etmiştir. Tüm bu değişimler yeni bestecilerin ortaya çıkmasına sebep olmuştur. Farklı uluslarda ortaya çıkan bu besteciler, milliyetçilik akımıyla eserlerini harmanlamış ve halk ezgilerini eserlerine kullanmışlardır. Ayrıca ulusalcı bakış açısıyla romantik dönemi harmanlamışlardır. Buna en iyi örnek Macar besteci Bela Bartok'tur. Macar halk müziğini eserlerine aşlamıştır. Bu da besteciye büyük bir başarı getirmiştir. Bir diğer örnek ise S.Prokofiev'tir. Besteci eserlerinde gelenekselliği kullanarak milliyetçilik akımının öncülerinden olmuştur. Milliyetçilik akımı Avrupa, Doğu Avrupa, Balkanlar ve Rusya'da etkili olmuştur.

Yeni klasikçilik 18. yüzyıldan sonra ortaya çıkan akımdır. Akım Barok ve Rokoko sanatındaki aşırılığa karşı duruş sergilemiş ve bu amaçla doğmuştur. Başka bir bakış açısıyla Antik Yunan dönemine duyulan yakınlıktır. Nitekim eserlerde çokça

süsleme kullanılması tepki çekmiş ve Antik Yunan, Antik Roma Dönemi'ne yaklaşılarak daha sade bir anlayış benimsenmiştir. Ayrıca yeni klasikçilik, zevki, üslubu tekrar ön plana almıştır. Fakat bu modern dönem etkisi içinde olmuştur. Bu dönemin temsilcileri F.Busconi, P.Hindemith, I.Stravinsky, C.Orff ve S.Prokofiev'dir.

İlerleyen yıllarda teknoloji ile birlikte pek çok farklı tarz ortaya çıkmıştır. Gelişen teknoloji sayesinde her tür müziğe ulaşmak daha kolay olmuş ve her tarz kendi kitlelerini oluşturmuştur.

2.2. RUS BEŞLERİNİN PROKOFIEV'İN MÜZİĞİNE ETKİSİ

Rus Beşleri tarihe damga vurmuş bir birleşimdir. İsminden de anlaşıldığı gibi beş bestecinin bir araya gelmesiyle bir akım oluşturulmuştur. Bu besteciler Mily Balakirev, Alexander Borodin, Cesar Cui, Rimsky Korsakov, Modest Petrovich Mussorgsky'dir. Yenilikçi ulusal okulun temelini atan beşli Glinka'nın ulusal renklerle bezediği müziğini zenginleştirmek amacındadır. Michael Glinka 1804'te Smolensk'de dünyaya gelmiş ve küçük yaşlarda piyano ile keman dersleri almış ve ardından Rus Halk Havalarını uyarlamaya yönelmiştir. Daha sonra sağlık sorunları nedeniyle İtalya'ya gitmek durumunda kalmış ve burada İtalyan müziği etkisi altında ilk operası olan "A Life for the Czar" adlı eseri yazmıştır. İlk operası oldukça ses getirmiştir. Glinka, Avrupa'nın birçok ülkesinde izler bırakmıştır. Çünkü bir Avrupalı gibi müziklerini benimsemiş ve yansıtmıştır. Glinka, yaşamının son dönemlerinde genç yetenekler ile ilgilenmiş ve dostluklar kurmuştur. Dostluk kurulan isimlerden biri Berlioz'dur. Glinka, Berlioz'u oldukça benimsemiş hatta ikinci Glinka olarak adlandırmıştır. Sadece Berlioz değil, ayrıca Balakirev ile de bir dostluk kurmuşlardır. Fakat bu dostluk Rus Beşleri'nin oluşumunda büyük rol oynamıştır. Balakirev ile başlayan dostluk ağına daha sonraları Cui, Borodin, Mussorgsky ve Korsakov'un katılmasıyla Rus Beşleri ortaya çıkmıştır¹³.

Mily Balakirev 2 Ocak 1837'de Petersburg'da doğmuştur. İlk müzik eğitimini annesinden almış ve ilk beste çalışmalarına 15 yaşındayken başlamıştır. Balakirev, özellikle 1850-1870 yılları arasında Rus müziğinin ulusal akımcısı olarak tanınmıştır.

¹³ Klasik Müziğe Çağrı Dergisi, Aylık Müzik-Kültür Dergisi, yayın yay., sayı.1,1992, s. 39.

Besteci, 1853-1955 yıllarında Kazan Üniversitesi'nde matematik eğitimi görmüştür ve burada öğrenim görürken bir piyano konçertosu ve çeşitli eserler yazmıştır.

Ardından Rus temaları üzerine “Uvertür” ile “Kral Lear”ın müziğini bestelemiştir. Daha sonraları ise öğretmenlik yapmaya başlamış ve Cesar Cui ile Modest Mussorgski'nin öğretmeni olmuştur. 1862 yılına gelindiğinde Petersburg Konservatuarı'na karşı duran “Özgür Müzik Okulu” adlı bir okul açılmış ve Balakirev de bu okula destek vermiştir. Kısa sürede ise okul orkestrasının birinci şefi olmayı başarmıştır. 1860 yılından itibaren Balakirev'in müzik kariyerindeki yükseliş doruğa çıkmıştır.

Volga boylarındaki halk ezgilerini inceleyip derlemiş ve Rus Temaları Üzerine II. Uvertürü'ne işlemiştir. Halk ezgilerini değişik bölgelerden toplayıp müziğiyle harmanlamak Balakirev için en önemli unsurlardan olmuştur. Daha sonra bestelerinin bir kısmını senfonik şiire dönüştürmüştür. Bu dönemde eserleri Kafkasya ezgilerinden etkilenmiştir. Buna bağlı olarak piyano fantezisi olan “İslamey” ve senfonik şiiri “Tamara” eserlerini Kafkas ezgileriyle bestelemiştir.

Balakirev, aksi bir yapıya sahip olduğu için dosttan çok düşmana sahip olmuştur. Sanat yaşamı boyunca pek çok talihsizlik yaşaması da müzik çalışmalarının yavaşlamasına sebep olmuş, kendini demiryolları memurluğunda bulmuştur. Bu nedenle ruhsal çöküntü içine girmiştir.

Bu ruhsal çöküntü Balakirev'in Hristiyanlığa aşırı derece bağlanmasına sebep olmuş ve Ortodoks bir bağnaza dönüşmüştür. Ardından tekrar 1862'de kurduğu Özgür Müzik Okulu'na dönerek müziğe devam etmek istemiş ve yarıda bıraktığı eserlerini tamamlamaya başlamıştır. Piyano Sonatı, II. Senfoni, çokça piyano parçası ve şarkıyı bu dönemde bitirmiştir.

Balakirev, 19. yüzyılın yarısında Rus orkestra ve lirik şarkılarının doruğa ulaşmasında rol oynayan baş isimdir.

Aleksander Borodin 11 Kasım 1833'te St. Petersburg'da doğmuştur. Soylu bir ailenin çocuğu olduğu için erken yaşlarda müziğe başlamış ve dokuz yaşında bir polka bestelemiştir. Ardından müzik dersleri almaya başlamış ve 1847'de bir flüt konçertosu, yaylı üçlüsü bestelemiştir. Sadece bunlarla kalmamış ayrıca kimya çalışmalarına da ağırlık vermiştir.

1950’de Askeri Tıp Akademisi’ne girmiş ve sadece beş yıl içinde mezun olmuştur. Daha sonra Balakirev ile karşılaşınca kadar kendini geliştirmiştir.

Daha önce bahsedildiği gibi Balakirev, Cui ve Mussorgski’ nin öğretmeni olmuş ve o sıralarda Borodin’ le karşılaşmıştır. Balakirev, Borodin’i sıkı bir denetime sokarak Rus Beşleri’ne girmesini sağlamıştır. Balakirev’in desteğiyle 1867’de ilk senfonisini bitirmiştir. Bu eserin ilk yorumlanması ise 1869’da olmuştur.

Ardından yine 1867’de ilk operası “Cesur Şövalyeler” adlı operayı bestelemiştir ancak eser, sahnelendiğinde pek beğenilmemiştir. Aynı yıl II. Senfonisi’ni bestelemeye başlamış fakat önce 4 şarkı besteleyerek senfonisinin içine eklemiştir. II. Senfoni ise yorumlanmış fakat pek sevilmemiştir. 1886 yılında III. Senfoni’ye başlamış, fakat rahatsızlığı sebebiyle eseri bitiremeden yaşama veda etmiştir. Bestecinin en bilinen eseri, “Polovets Dansları’dır” ve “Prens İgor Operası’nın” içinde yer alır. Prens İgor Operası ise yaşamının sonuna dek bitmemiş ölümünden sonra ise eseri Korsakov ve Glazunov bitirmiştir.

Borodin, ayrıca Debussy ve Ravel’i etkilemiş ve onların müziklerine yön vermiştir. Öyle ki Ravel 1913 yılında “À la manière de Borodin” adlı bir eser bestelemiştir.

Cesar Cui 18 Ocak 1835’te Vilna’da doğmuştur. Küçük yaşlardan itibaren müzik dersleri almaya başlamış orta öğrenimini de Vilna’da tamamlamıştır.

1850 yılında ailesinin isteğiyle Petersburg Askeri Mühendislik Okulu’na girmiştir¹⁴. Bitirdiği yıl, mezun olduğu okulda öğretmenlik yapmaya başlamış ve aynı yıl Balakirev ile tanışarak müziğe olan ilgisini hatırlamıştır. Özellikle Rus Ulusal Müziğini geliştirme çabasına girmiştir. Cui’ nin en büyük özelliklerinden biri müziği ve yaratmak istediği akımı Rus Beşleri başlığı altında tüm dünyaya tanıtmak olmuştur. Bu nedenle müziğine göre Rus müziğini savunarak yazdığı yazılarla daha akılda kalıcı olmuştur. Müziğinin diğer Rus Beşleri üyelerine göre daha geri planda kalmasının başka bir sebebi de müziğinde her ne kadar duyarlılık olsa da operalarında trajik konular seçmesidir. Bu nedenle müzik tarihinde “müzik eleştirmeni” olarak göze çarpmaktadır. Rus müziğinin en önemli propagandacıdır. Rus müziğine en büyük katkısı ulusal müziğin gerekliliği için bir bakış açısı geliştirmek olmuştur.

---

¹⁴ Lelly Neff, Brief biography of Cesar Cui, <http://opera.stanford.edu/iu/russmus/cui/cuibio.html> (01.10.2017)

Rimsky Korsakov 18 Mart 1844 tarihinde Rusya Tilvin’de dünyaya gelmiştir. Korsakov 12 yaşında Petersburg’ da Deniz Harp Okulu’nu bitirmiş 15 yaşına geldiğinde piyano ve kompozisyon dersleri almaya başlamıştır. 1861 yılında Balakirev ile tanışmış ve yine Balakirev’in yönlendirmesiyle ilk senfonisini yazmıştır.

Okulunu bitirdikten sonra uzun bir seyahate çıkmış ve döndüğünde müziğine gördüklerini yansıtmak istemiştir. Bu nedenle ‘Şehrazad ve Çar Saltan Efsanesi gibi opera ve senfoni eserlerini bestelemiş ve amacına ulaşmıştır. Diğer bir eseri de yine yolculuk sonrası dönemine gelen I. Senfonisidir. I. Senfoninin yorumlanmasından sonra Korsakov büyük bir başarıya ulaşmış, henüz 21 yaşında ülkede ses getiren bir besteci olmuştur. Daha sonra Mussorgski ile Balakirev’in evinde karşılaşmışlar ve dost olmuşlardır. Bu dostluk, onların bestecilik yaşamlarına büyük katkıda bulunmuştur. Çünkü akşamları müzikli sohbetler yapmışlar ve birlikte beste çalışmaları yapmışlardır¹⁵. Beste çalışmaları sayesinde Korsakov, Rus Beşleri’ne dahil olmuştur. 1871 yılında ise Petersburg Konservatuvarı’nda kompozisyon ve piyano profesörü olmuştur. Öğrencileri arasında ünlü besteciler olan Glazunov, Stravinski, Prokofiev ve Respighi de olmuştur.

Korsakov, Rus Beşleri’nin en verimli üyesi olmuştur. Beşli için çok çaba sarfetmiş, onların eserlerini düzenlemiş ve daha da önemlisi Rus halk müziğine ve geleneklerine çok bağlı bir duruş sergilemiştir.

Ulusal Rus müziğinin önderlerindedir ve kendine özgü bir müzik tavrı vardır. Kendisinden önce gelen Glinka, Liszt ve Balakirev’in müziklerinden etkilenmiş, kendini yetiştirmiştir.

Modest Petrovich Mussorgsky 21 Mart 1839’da Karevo köyünde doğmuştur. İlk piyano derslerini annesinden almıştır. Ailesinin isteğiyle harp okuluna girmiş ve Rusya’nın en ünlü askeri alaylarından biri olan Preobrajenski Muhafız Alayı’na katılmıştır. Girdiği birlikte Borodin ile tanışmış ve aynı dönemde Dargomijski’ den müzik dersleri almaya başlamıştır. Dargomijski’ nin önderliğiyle Cui ve Balakirev ile tanışmıştır.

Ardından müzik öğrenimini Balakirev ile sürdürmüştür ve Balakirev’in etkisiyle besteci olmaya karar vermiştir. Müzikte farkedilmesini sağlayan eserleri bir dizi şarkısıyla olmuştur. Mussorski’ nin ilk opera denemeleri Flaubert’ in “Salammbö” ve

---

¹⁵ Altın Klasikler Koleksiyonu, İstanbul: Nesa Basın Yayın, 2000, s. 181.

Gogol' ün "Jenitba" adlı yapıtları üzerine olmuştur. Diğer Rus beşleri bestecilerinde bahsedildiği gibi Mussorgsky' nin eserlerinde de Rus halk ezgileri belirgindir.

Bestecinin ses getiren ilk eseri 1868-1872 yılları arasında bestelediği "Boris Godunov" adlı operası olmuştur. Eserin önemli bir özelliği de müzikte izlenimcilik için bir başlangıç olmasıdır. Eserde kilise şarkılarından alınma motifler bulunur ve bu motifler tekrarlanır.

Daha sonra Boris Godunov Operası, Korsakov tarafından tamalanmıştır. Sonraki dönemde de ünlü Rus besteci Shostakovich ele almıştır. Mussorgsky'nin en önemli eseri Bir "Sergiden Tablolar" adlı eseri olmuştur. Eseri 1874 yılında bestelemiştir.

Mussorgsky maddi çöküşünün ardından kendini içkiye vermiş ve üretkenliği sekteye uğramıştır. Bazı kimseler Mussorkgsky'nin alkolik olmasının sebebini askeriyedeki katı, şiddet dolu günlere bağlamaktadır. Besteci yaşamın geri kalan kısmını Petersburg'da bir müzik okulunda öğretmenlik yaparak geçirmiştir.

Rus Beşleri, Ulusal Rus Müziği'ni eserleriyle harmanlayarak Rus Müziği'ni yüceltmiş ve dünyaya tanıtmak için çabalamışlardır. Rus Beşleri'nin ömrü çok uzun değildir fakat kendisinden sonra gelen tüm Rus bestecilere ışık tutmuşlardır. Bu bestecilerden biri ise Prokofiev'dir.

Prokofiev, ülkesindeki karışıklıklar nedeniyle yurt dışında yaşamış ve çalışmışsa da her zaman içinde vatan sevgisi ve Rus müziği sevgisi mevcut olmuştur.

Hem vatan sevgisi hem de Rus Beşleri'nin Rus müziğine bıraktığı etkiden dolayı Rus Beşleri ile Prokofiev arasında bir bağ oluşmuştur. Prokofiev'in araştırmacı kimliği müziğine yansımıştır. Örnek vermek gerekirse eserlerinde romantik dönem etkisi vardır. Fakat sadece bu kadarla sınırlamak doğru değildir. Çiftçi bir babanın oğlu olması ve daha da önemlisi Rus beşleri ile bestecinin etkileşimi, halk ezgilerini çok sık kullanmasına neden olmuştur. Prokofiev'in hem romantik dönem hem Rus müziği etkisinde olduğunu gösteren eserlerinden biri op.16 no: 2 Piyano Sonatı'dır. Eser romantik dönem etkisinde başlasa da daha sonraları Rus müziğini hatırlatan bir yapıda çağdaş dönem etkisini vermiştir. Özellikle Mussorgsky ve Korsakov'un eserlerinde görülen sert, ürkütücü ve biraz yenilikçi biçim Prokofiev'in müziğinde de açıkça görülmektedir. Rus beşleri arasında Prokofiev en çok Mussorgsky ve Korsakov'dan

etkilenmiştir. Bu 3 bestecinin eserlerinde büyük bir benzerlik görülmüştür¹⁶. Ama bu durum, Glinka tarafından tepki görmüş ve Rus müziğinin Batı Avrupa müziğinin etkisi altında kaldığını iddia etmiştir. Bu düşünceye, Rus beşleri de destek olmuş ve Glinka'yı örnek alarak, özgün ve ulusal bir müzik yaratma sevdasına girmişlerdir. Rus beşlerinin daha etkili olmasının nedeni, öncelikle daha kalabalık olması ve aralarında görev dağılımı yapmış olmalarıdır. Beşli, sadece konuşmak ve bir şeyleri savunmak yerine sürekli bir araya gelerek araştırmalar yapmış ve hem Batı müziği hem Rus halk müziği ile ilgili bulguları çalışmalara dökmüştür¹⁷.

Beşli arasında verilen karar doğrultusunda Cui eleştirilenlik görevini üstlenmiştir. Bu nedenle, Cui müziğinden çok eleştirileri ile iz bırakmıştır. Yazdığı yazılar sayesinde, Avrupa, Rus müziğinin içerisinde olduğu yenilikçi hareketten haberdar olmuştur.

Diğer dört kişi ise, tepkilerini olabildiği kadar müzikleri ile göstermeye çalışmışlardır.

Daha çok senfoni, konçerto ve opera üzerinde çalışarak, Rus halk müziği ezgilerini ve tekniklerini öğretmişlerdir. Beşlinin bir diğer önemli özelliği ise birbirlerinin eserlerini tamamlamış ve düzenlemiş olmalarıdır.

Rusya batı ve doğu arasında yerleşmiş ve bu iki kültürün ayrımında kaldığı için hem Batı hem Doğu müziği ile ilgilenmiş ve etkilenmiştir¹⁸. Bu etkilerden dolayı besteledikleri eserlerle kendilerini belli etmiş ve amaçlarına ulaşarak seslerini dünyaya duyurmuşlardır. Rus beşleri, sonraki nesillere büyük miras bırakmıştır. Çaykovski gibi, Rus beşlerini takip etmeyen besteciler olsa da, Stravinski, Şostakoviç gibi fazlasıyla etkilenen bestecilere de rastlamak mümkündür.

1.3. 20. YÜZYIL RUS MÜZİĞİ'NE GENEL BAKIŞ

Prokofiev bestecilik kariyerine devam ederken tüm dünyada ve Rus müziğinde pek çok yenilik olmuştur. Daha önce de bahsedildiği gibi 19. yüzyılda çeşitli toplumsal ve siyasi olaylardan etkilenen yeni sanat akımları ortaya çıkmıştır. Bu sanat akımları diğer sanat akımlarından farklı olarak 19. yüzyılın ikinci yarısından sonra ve

¹⁶ Bricard Nancy, Pictures at an Exhibition, https://books.google.com.tr/books?hl=tr&lr=&id=FK1g_SYIo7QC&oi=fnd&pg=PA3&dq=mussorgsky&ots=o_oD5FUaQ7&sig=wXqvcH68UPuHnyXRKxDHmCFDfnM&redir_esc=y#v=onepage&q=mussorgsky&f=false (03.09.2017)

¹⁷ Aynur Sultanova, *Rus Beşlerinin Eserlerinde Oryantalizm Akımı*, İdil Dergisi.

¹⁸ Krebs, Stanley Dale, and Boris Schwarz, "Soviet composers and the development of Soviet music." (1973) s. 469.

maddecilik, gerçekçilik, doğalcılık olarak ortaya çıkmıştır. Akımlar önce edebiyatta, ardından müzikte etkili olmuştur. Sanatın diğer dallarında olduğu gibi müzikte de bireysellik yerini toplumsallığa bırakmıştır¹⁹.

20. yüzyılda gerçekleşen bu yenilikler Avrupa'lı ve Rus bestecilerin etkilenmesine yol açmıştır. Bu sayede eserlerinde modern yaklaşımlar görülmeye başlamıştır. Bu modern yaklaşımları erken ve en iyi yansıtan bestecilerden biri Prokofiev olmuştur. Ayrıca bu yaklaşımın Rusya'daki etkisini çoğaltmak için Avrupa'lı besteciler Rusya'ya davet edilmişlerdir.

Rus besteciler zaman içinde müzikte geleneklerine bağlılıklarını yitirmişlerdir. Geleneklerine bağlılıklarını kaybetmelerinin sebebi, hem modern akıma olan ilgileri hem de bu geleneklere sahip çıkan Balakirev ve Korsakov'un ölmesidir. 1918 yılındaki "Ekim Devrimi" ile modern müzik etkilerini iyice ortaya koymuş ve tüm sanat alanlarında romantizm etkisini yitirmeye başlamıştır.

Bu nedenle eserlerdeki melodi ve tonal yapısı kaybolmuştur. Besteciler bu dönemde kendi müziklerini ön plana almışlardır. Bu nedenle halk müziği ve dini müzik yapmayı hedeflemişlerdir²⁰.

1918 ile 1920 yılları arasında modernizmi sembolize eden Moskova Çağdaş Müzik Birliği ve halk müziği ile dini müziği benimseyen Rus Proleter Müzikçileri adlı iki farklı dernek kurulmuştur. Rus Proleter Müzikçileri Derneği'nde Skriabin, Stravinski bulunurken, Moskova Çağdaş Müzik Birliği'nin yanında duran diğer besteciler Shoenberg ve Hindemith olmuştur.

Rus Proleter Müzikçiler Birliği ile diğer Dernekler 1929 yılında kapanmış, 1933 yılında ise yeniden açılmıştır. Dernekler ayakta kaldığı süre boyunca kültür ve sanata büyük değer vermişlerdir.

Ülkenin siyasi karışıklığı sanat üzerinde olumsuz etkiler yaratsa da Sovyetler Birliği'nin kurulması durumu değiştirmiştir. Sanat ve kültüre büyük değer verilmiştir. Sosyalizm etkilerini daha çok göstermesinden dolayı her vatandaşının her konuda kendini yetiştirmiş olması fikrini desteklemiştir.

¹⁹ Nuray Sancar, Sovyet Devriminin Kültürel Etkisi, Özgürlük Dünyası Dergisi, <https://ozgurlukdunyasi.org/arsiv/167-sayi-186/443-sovyet-devriminin> (01.01.2017)

²⁰ Ecem Alnaçık, *N. Metner'in Müzikal Stili ve Birinci Piyano Konçertosu*, Uludağ Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Sanat Eseri Metin Çalışması, Bursa, 2017 s. 5.

Bu nedenle kültür ve sanat önemli bir yer tutmuştur. Ancak Sovyetler Birliği'nde kültür ve sanat hayatında önemli rol oynayan Őeylerden biri de çeşitli kurallar olmasıdır. Bu kurallardan biri batı müziğine karşı katı bir tutum olmuştur. Bu müziği dinlemek, icra etmek ve batı tarzında besteler yapmak yasaklanmıştır. Fakat dönemde sanatsal geliŐim için büyük hareketler yapılmış ve pek çok sanat kursu ortaya çıkmıştır. Hedeflenen Şey gerçekleŐmiŐ ve toplumun çoğu başarılı besteci, korist ve enstrüman yorumcusu olmuştur.

Bu dönemde sanatsal geliŐim için yapılan büyük hareketlerden biri ise sanata ulaŐmanın ucuz ve kolay oluŐudur. Birçok yerde konser yapılmış ve birçoğu da ücretsiz olmuştur. Sovyetler Birliği'nin sanata verdiği değer sonucu, bazı besteciler geri dönmüŐtür. Bu besteciler Haçaturyan, Şostakoviç, Kabalevski, Prokofiev olmuştur. Geri dönen besteciler kuralların dışına çıkmadan Ekim Devrimi ve savaşı konu alarak, bir çok tarzda eser bestelemiŐlerdir. Bu eserlerin çoğu halk tarafından sevilmiŐtir. Eserlerin en büyük baŐarısı ise çok tonlu müziğin benimsenmesidir. Stravinski, Metner, Rahmaninov gibi besteciler yaŐanan karıŐıklıklardan dolayı burada yaŐamayı reddetmiŐlerdir. Bu dönemde pek çok sanatçı g etmiştir. Dönemde yaŐanan farklı akımlar eserlere de yansımıŐ ve atonal müzik ön plana çıkmıştır. Prokofiev ise o dönem dünyada ve özellikle de Rusya için yaŐanan tüm deđiŐikliklere katkı sağlayan bir besteci olmuştur.

İKİNCİ BÖLÜM

PROKOFIEV'İN KEMAN ESERLERİ

Besteci keman repertuvarına büyük katkı sağlamıştır. Bu eserler I. Keman Konçertosu, II. Keman Konçertosu, Keman-Piyano için Beş Melodi, I. Keman Sonatı, II. Keman Sonatı ve İki Keman için Sonat olmuştur.

1. KEMAN KONÇERTOLARI

Prokofiev'in ilk yazdığı keman eseri op. 19 Re Majör Keman Konçertosu'dur. Devrim öncesi döneme ait olan bu eser, 1917'de yazılmıştır. Tam bir konçerto formunu yansıtmaktadır ve eserin ilk seslendirilişi 1923 yılında Serge Koussevitsky yönetimindeki Paris Opera Orkestrası ve Marcel Darrieux yorumuyla gerçekleşmiştir.

1.1.BİRİNCİ KEMAN KONÇERTOSU

Eser, Prokofiev'in devrim öncesi dönemine ait olmasının dışında, gençlik yıllarını da temsil eden bir eserdir. Zaman ilerledikçe oldukça popüler olsa da seslendirilişinden hemen sonra melodik yapısının sakin olmasından dolayı olumsuz eleştiriler almıştır. Prokofiev bu olaydan sonra derinden yaralanmış ve müziği için arayışlara girmiştir.

Prokofiev'in op. 19 no: 1 Re Majör Keman Konçertosu 3 bölümden oluşmaktadır. Bu bölümler “Andantino”, “Scherzo-vivaccissimo”, “Moderato-andante” olmuştur. Birinci bölümün giriş kısmında flüt, obua ve viyolaların keman melodilerini tekrar ederek müthiş bir uyum sağlamış daha sonra gelecek olan gelişme kısmına hazırlamıştır. Durağan bir giriş kısmından sonra, tril ve süslemelerle gelen cümleler gittikçe sakinliği bozmaya başlamış ve kemancının ustalığını ön plana çıkarmayı hedeflemiştir. Daha sonra keman için yorumlaması oldukça güç olan pasajlar ard arda gelir ve izleyiciyi içine alır. Bu bölümde tril, süsleme, sol el ve sağ el için var olan neredeyse tüm teknik hareketler mevcuttur. Birinci bölümün bitimine doğru giderken “poco piu mosso” görülmektedir. Hızlı biçimde çalınan akorlar, gamlar ve çalınan tüm pasajların daha da hızlanıp zorlaşması coşkuyu arttırmaktadır. Oldukça hareketli olan bu kısımlardan ikinci bölüme geçmek için besteci daha düz ve uzun notalar tercih ederek bu kez “meno mosso” pek canlı olmayan bir akışa girmiştir.

Oldukça kısa sürecek olan bu cümle, bölümün geneline göre uzun notalarla kendini ikinci bölüme geçmeden son hazırlayışa “andante assai” ye teslim etmiştir. Andante assai kemanın altılamalarla gelen çalımı ile ilerler. Solo keman bu kez orkestraya eşlik etmektedir ve orkestra melodiyi çalarak bölüm sonunu getirir.

İkinci bölüm “scherzo” formundadır. Bu nedenle canlı ve diri bir yapısı vardır. Prokofiev tempo için “vivacissimo” yazarak kıvrak ve hızlı olmasını istemiştir. Besteci, genel konçerto yapısına uymayarak genellikle yavaş tempolarda yazılan ikinci bölümü eserinde daha hızlı bir yapıyla kullanmıştır.

Eser, Prokofiev’in erken dönem eserlerinden olmasına rağmen onun ne kadar yenilikçi ve çağın ötesine geçen bir yapısı olduğunu gösterir. Giriş bölümü küçük kromatik gamlarla gelen bu bölüm oldukça ustalık gerektiren gösterişli bir bölümdür. Hem gösterişli hem de melodik açıdan oldukça akılda kalması, eseri ilerleyen dönemlerde popüler yapacaktır. Zaten daha sonra eserin en sevilen bölümü ikinci bölümü olmuştur.

Prokofiev’in tanımladığı gibi tam bir “scherzo” tanımına uyan kıvrak bir girişten sonra kemancılar için beklenen dinlenme bu bölümde pek mevcut değildir. Birinci bölümle kıyaslandığında bu bölümde genel bir cümle bütünlüğü vardır ve alıştırılan yapı dışına çıkmaz. Çoğu zaman cümleler çok dağılmadan ana melodiye geri döner. Kromatik çıkışların yanı sıra oktavlar ve flajöle denilen telin üzerine hafifçe basma tekniği yaygın olarak kullanılmıştır.

Prokofiev’in en büyük özelliklerinden olan halk ezgileri ile modern müziği harmanlaması bu bölümde birinci bölüme oranla daha az görülse de göze çarpmaktadır.

İkinci bölümde orkestra tamamen gösterişsiz biçimde kemana eşlik eder. Tüm gösteriş kemanda ve nefesli çalgılardadır. Yaylı çalgılar, özellikle de kemanlar solo kemanın bazı pasajlarını tekrar eder. İkinci bölümün sonunda ise orkestra ve solo keman bir bütün olarak oldukça coşkulu bir biçimde bölüm sonunu genel olarak aynı yapıda notalarla getirir. Üçüncü bölüm temposu “moderato” olmuştur. Bölüm, orkestranın staccato ile keskin bir stilde başlamasıyla gizemli bir yapı sergiler. Orkestranın küçük girişinden sonra sakin bir biçimde solo keman başlar. Konçerto için kısa bir cümle yapısından sonra canlı fakat orta hızla ilerler. Prokofiev, burada da kalıpların dışına çıkarak yüksek tempolu bir üçüncü bölüm başlangıcı yazmamıştır. Keman, orkestra ile müthiş bir uyum içinde çift sesler çalarak romantik dönem izlerini yansıtır. Bir sonraki

cümlede aynı tema farklı bir yapıyla gelir ve gittikçe kuvvetlenerek başka bir cümle yapısını sunar. Daha sonra yine trill ve süslemelerle zenginleştirilmiş bir biçimde keman duyulur. Eserin bitişine yaklaşırken genel olarak sevdiği ve farklı tempolara bir köprü oluşturması için kullandığı uzun notalar ve tizlerde gelen triller “meno mosso” ya bağlanır ve bu süreçte orkestra da melodiyi çalar. Durgun başlayan “meno mosso” birince bölümde sıkça kullandığı kromatik gamlarla hareketlilik kazanır. Bu cümlelerin ardından çok kısa bir “andantino” geçişi ile ufak bir durgunluk gelir. Fakat eser artık bitişe doğru gitmektedir ve hemen arkasından gelen “piu mosso” durumu değiştirerek sakinliği bozar. Özellikle birinci ve üçüncü bölümde sıklıkla kullanılan kromatik gamlar, triller ve oktavlar burada da görkemli bir etki yaratır. Bölümün finalinde ise “poco tranquillo” gelmesiyle hafif bir sakinlik gelir. Bu sakinlik daha sonra gelen “poco meno mosso” için bir hazırlıktır. Oldukça görkemli olan bu bölüm başladığı gibi sakin, gizemli bir yapıyla ve trillerle sona erer.

1.2.İKİNCİ KEMAN KONÇERTOSU

Prokofiev’in op.63 no: 2 Sol Minör Konçertosu, ezgisel bir keman solo ile başlar. Eser, ilk olarak Enrique Fernandez Arbos tarafından yönetilen Madrid Senfoni Orkestrası eşliğinde 1935 yılında Fransız kemancı Robert Soetens tarafından seslendirilmiştir. Eser seslendirilişinden kısa bir süre sonra üne kavuşmuş ve seneler boyu eserin ünü devam etmiştir. Eserin akılda kalmasını sağlayan, başlangıçtaki keman solodur. “Allegro moderato” tempolu birinci bölümün ilk teması, Rus halk ezgilerini andıran bir yapıyla Paris’te yazılmıştır. Eserde orkestra başlangıçtaki keman soloyu yani ana melodiyi tekrarlar ve cümle, orkestrayla atışarak yinelenir. Ardından eserin giriş kısmı tamamlanarak eser ilerlemeye başlar. Bölümün pasajları genel olarak gamlardan oluşur ve ana tema sıklıkla ortaya çıkar. Oldukça melodik bir yapıya sahip olan birinci bölüm teknik açıdan da pek kolay değildir. Orkestra ile sürekli olarak uyum içinde atışmalar mevcuttur ve ana melodi etrafında sıkça dönülür. Ana melodi farklı varyasyonlarıyla ve pasajlar halinde öne çıkar. Birinci bölüm Prokofiev’in yenilikçi ama bir okadar da etnik olmasının bir yansımasıdır.

İkinci bölüme gelindiğinde çok farklı bir bakış açısı öne çıkar. Prokofiev ikinci bölümü Voronezh şehrinde bitirmiştir. Fakat bölüm, adeta Paris’te geçen zamanlarını anlatır. Pizzicato tekniğiyle başlaması, fazlaca romantik dönem etkisi ve birinci

bölümde olduğu gibi melodik yapısı bölümü ilgi çekici ve farklı kılmıştır. I. Konçerto'nun aksine ikinci bölüm tempo "andante assai" orta yavaşlıktadır.

Bölüm orkestranın pizzicatoslarıyla başlar ve arkasından kemanın ana melodiyi çalmasıyla başlar. Her ne kadar romantik dönem etkisinden bahsedilse de Prokofiev, her zaman tarzını yansıtmayı benimsemiştir. Dönem özelliklerini de taşıyan zor pasajlar yazmıştır ve bölümün gelişme kısmında bu pasajları kullanmıştır. Daha sonra yine ana melodi gelir. Prokofiev'in genel olarak kullandığı ana melodi etrafında dönme fikri bu bölümde de mevcuttur.

Üçüncü bölüme gelindiğinde tempo artar. Bölüm "allegro ben marcato" hızlı ve keskindir. Tüm orkestra kemanla birlikte aynı ritim kalıbı ve aksanlarıyla esere başlar. Bakü'de tamamlanan bu bölüm, eserdeki ilginç bir bakış açısını ortaya sunar. Bölümde Azeri Halk Müziği etkisi vardır. Eser zaten Rus Halk Müziği ile benzer yapılara sahiptir ve bu özellik üçüncü bölümde de kendini gösterir. Orkestral takibi de bir hayli zor fakat çok melodik bir yapıdadır. Diğer bölümlere göre daha sabittir. Üçüncü bölümde de başka temalara gidip ana melodiye geri dönülür fakat, diğer bölümlerdeki gibi çok dağılmaz. Ancak diğer bölümlerde kullanmadığı ustalık tekniklerini kullanmıştır. Bu nedenle oldukça ustalık gerektirir. Eser sonlara yaklaşırken tempo daha da hızlanır pasajlar daha da zorlaşır ve büyük bir ihtişamla sona erer.

2. KEMAN - PİYANO İÇİN BEŞ MELODİ

Prokofiev oldukça geniş bir yelpazede eserler vermiştir. Ukraynalı soprano Nina Koshetz için 1920'de 'Beş Melodi' adlı eseri yazmıştır. Bu eser, daha sonra keman ve piyano için uyarlanmış ve bu uyarlama oldukça popüler bir hal almıştır. Eser, özellikle resitalerde çokça çalınır. Eser adından da anlaşıldığı gibi beş parçadan oluşur. Bölümler birbirine bağlıdır. Ancak özellikle bölümler arasındaki geçişler, duyuşsal olarak hiç anlaşılmaz.

Eserin yazılışında ise bazı farklılıklar vardır. Bölümler sırasıyla "Andante", "Lento ma non troppo", "Animato ma non allegro", "Andantino un poco scherzando", "Andante non troppo" olarak adlandırılmıştır. Amerika'da 1920 yılında bestelediği eser, Prokofiev'in genel müzik anlayışına uyacak şekilde, bulunduğu konumdan etkilenmiş ve Amerikan ezgilerini göstermiştir ve eser güzel, çekici melodileri içinde barındırır.

“Andante” olarak adlandırılan bölüm birinci bölümdür. Sürdin takılarak daha sakin bir hava yaratılmak istenmiştir. Ayrıca bölüm, derin ve etkileyicidir. Birinci bölümün sonuna gelindiğinde uzun notalarla ardından gelen “Lento ma non troppo” ikinci bölüme bağlanır. Ayrıca birinci bölüm ile de sıkıca bağlantılıdır. Girişte piyanonun solosu ve kemanın pizzicatosu ile farklı bir bölümde olduğunu hissettirir. Ayrıca piyanonun Rus halk ezgilerini andıran bir yapısı vardır. Arkasından keman girer ve Amerikan ezgilerini anımsatmaya başlar. Bulunduğu döneme yenilikler katan Prokofiev’ in müziğindeki gizem, her eserinde saklı olduğu gibi ikinci bölümde de kendini gösterir. Çünkü hem sakin ve romantik, hem de ton dışı yürüyüşleri barındırır. Ardından ikinci bölümün devamı olan “poco piu mosso” ile biraz daha tempolu cümleler gelir. İkinci bölümün devamı, isminden de anlaşılacağı gibi daha hızlı ve enerjiktir. Fakat birinci bölümle benzerliği dikkat çekicidir.

Üçüncü bölümde “animato ma non allegro” birinci ve ikinci bölümün aksine güçlü ve sert bir yapıyla bölüm başlar. Besteci güçlü ve sert yapıyı vermek için aksan ve gam kullanmıştır. Sadece on ölçü süren bu hafif hareketlilik, “poco piu tranquillo” ile rahatlayarak, bölümü diğer bölümlerle benzer hale getirir.

Dördüncü bölüm ise diğer bölümlerde kullanılan ritim kalıplarını sunar. Prokofiev bu bölümde “allegretto leggero e scherzando” terimini kullanmıştır. Bu bölümde Prokofiev sürdin kullanılmasını tercih ettiği için bölümün yumuşak bir havası vardır.

Eserin bitişini temsil eden beşinci bölüm “andante non troppo” olmuştur. Bölüm, eser sonlarında gelen bölümlerin hızlı ve atak kısımlarıyla karşılaştırıldığında daha sakin bir yapıda kalır. Eser, resital ve dinletilerin vazgeçilmezi olmuştur.

3. PROKOFİEV’İN KEMAN SONATLARI

Prokofiev’in keman için bestelediği sonatları dört tanedir. Bu eserler no: 1 op.80 F Minör Keman-Piyano Sonatı, no: 2 op.94 Re Majör Keman-Piyano Sonatı, op.56 2 Keman için Sonat, op.66 ve Solo Keman Sonatı, op.115’tir.

Besteci op.80 no: 1 keman-piyano sonatını 1938-1946 yılları arasında yazmıştır. Dört bölümden oluşan eser ilk kez David Oistrakh ve Lev Oborin yorumuyla bestelendiği yıl, 23 Ekim 1946 tarihinde çalınmıştır. Eser birinci bölümü “Andante assai” ile başlar. Durgun fakat melodik yapısıyla öne çıkar. Prokofiev’in Rusya

yıllarında yazdığı bir eser olmasına rağmen eserde Avrupa etkisini görmek mümkündür. Birinci bölümün karanlık bir yapısı vardır.

Ardından gelen ikinci bölüm “Allegro brusco” ikinci bölüm daha hareketli ve canlıdır. Ayrıca keskin ve sert bir biçimde yorumlanır. Hem melodik açıdan hem de ritim açısından zengindir.

Üçüncü bölüm “Andante” sakin bir yapıdadır. Piyano keman partisini taklit eder. Ayrıca besteci çok fazla “unison” kullanmıştır. Bu bölüm birinci bölüm kadar karanlık bir yapıya sahip değildir.

Dördüncü bölüm “Allegro-Andante assai, come prima” oldukça hareketli ve görkemli şekilde başlar. Keman tekniği açısından pek kolay değildir. İkinci bölüm kadar sert değildir, hatta eğlenceli melodi ve ritim kalıplarını barındırır. Bu bölümde de “unison” sıkça kullanılmıştır. Soru cevap şeklinde cümlelere yer verilmiştir. Bölümün başı oldukça hareketli olmasına rağmen bitişi sakin bir yapıdadır.

Prokofiev 2 Keman için Sonat’ını 1932 yılında bestelemiştir. İlk kez 16 Kasım 1932 tarihinde Dmitry Tsyganov ve Vladimir Shirinsky tarafından Paris’te yorumlanmıştır. Birinci bölüm “Andante cantabile” iki kemanın birbirine uyumunu sergiler.

Durgun ve melodinin ön plana çıktığı bir bölümdür. Fakat ikinci bölüm “Allegro” oldukça hareketli ve gösterişli bir yapıda başlar. Bölümde sadece iki keman olmasına rağmen kimi zaman orkestra çalıyormuş gibi zengin duyulur. Ayrıca iki keman da birbirini takip eder ve soru cevap şeklinde cümle yapıları vardır.

Üçüncü bölüm, birinci bölümle benzer yapıdadır. Sakin ve melodik yapısıyla ön plandadır. İki keman için yazılan bir eser olmasından dolayı kemanların birbirini takip etmeleri bu bölümde daha uzun notalarla sağlanmıştır.

Dördüncü bölüm “Allegro con brio” birinci kemanın atik ve forte girişiyle başlar. Eserde bölümlere göre yavaş-hızlı-yavaş-hızlı tempo dizilimi vardır ve dördüncü bölümde de hızlı olarak kendini gösterir. Diğer bölümlere göre daha neşeli bir yapısı vardır.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

PROKOFIEV’İN II. KEMAN SONATININ FORM AÇISINDAN İNCELENMESİ

Rusya’da bulunan bazı besteciler II. Dünya Savaşı’ndan dolayı önce Nalchik, ardından Tiflis’e gönderilmişlerdir. Fakat Prokofiev 1942 yılında Alma-Ata’ya gitmiştir. Prokofiev 1942 yılı eylül ayında op.94 re majör, flüt ve piyano için sonat yazmaya başlamıştır. Sonat beklediğinden uzun sürede tamamlanmıştır. Çünkü eseri yazarken aynı anda “Sindirella” balesini bestelemiştir. Bu nedenle sonat ancak bir sene sonra tamamlanabilmiştir.

Prokofiev’in op.94 Re Majör Flüt Sonat’ı teknik açıdan oldukça zordur ama zaman geçtikçe flüt tekniğinin de gelişmesiyle daha çok tercih edilmeye başlanmıştır.

İlk seslendirilişi Nikolai Kharkovsky ve Sviatoslav tarafından, 7 Aralık 1943’te Moskova’da gerçekleştirilmiştir. Seyirciler tarafından oldukça beğenilmesine rağmen Prokofiev’in iddialı tarzı, eserde de kendini gösterdiğinden bazı olumsuz eleştirilere maruz kalmıştır.

Eser, flüt-piyano seslendirilişinden hemen sonra, ünlü keman virtüözü David Oistrakh’ın ricası üzerine kemana uyarlanmış, bestelenişinden bir yıl sonra, 17 Haziran 1944’te, ilk kez Oistrakh tarafından, Lev Oborin’de seslendirilmiştir. Flüt partisi kemana kolaylıkla uyarlanabildiği için eser Prokofiev otobiyografisinde, bu uyarlamayı yapmanın çok zor olmadığını, Oistrakh ile beraber, gerektiği yerlerde çok az değişiklikler yaparak -ki bu değişikliklerin çoğu da yay ile ilgili olan değişikliklerdir- kemana uyarladıklarını ifade eder. Piyano partisinin ise değiştirilmeden, olduğu gibi kaldığını belirtir. Böylece eser, ilk olarak flüte yazılmış ve flüt ile seslendirilmiş olmasına rağmen keman literatürüne girmiş, Oistrakh tarafından tüm dünyada tekrar tekrar seslendirilerek müzik tarihine, Prokofiev’in “Op.94, İkinci Keman Sonatı” olarak geçmiştir. Oistrakh Prokofiev’in sonatını tanımlarken “bir müzik ki yorumlanırken; modülasyon ya da ezgi tekrarı yapılırken, hiçbir ögesi atlanmamalı, müziğin her detayı

dikkatli bir şekilde ve her bir notanın entonasyonuna aynı şarkı söyler gibi yeterli önem verilerek, incelikle seslendirilmelidir” ifadesini kullanmıştır²¹.

Sonat formunda olan eser dört bölümden oluşur. Eserin tempoları şu şekildedir:

Birinci bölüm: Moderato, ikinci bölüm: Presto-Poco piu mosso-Tempo I, üçüncü bölüm: Andante, dördüncü bölüm: Allegro con brio-Poco meno mosso-Tempo I Poco meno mosso-Allegro con brio.

1.1 BİRİNCİ BÖLÜM

Birinci bölüm A-B-A biçimindedir. Birinci bölümdeki A iki cümleden oluşur. 1. ve 8. ölçüler arasındır. Şekil 1’de görüldüğü gibi bölüm direkt olarak ana tema ile başlar.

I

Moderato ♩=80

The musical score is written for flute and piano. It is in 4/4 time and G major. The tempo is Moderato, with a metronome marking of ♩=80. The score is divided into three systems. The first system starts with a treble clef and a piano part. The second system continues the melody and piano accompaniment. The third system ends with a piano part marked 'p'.

Şekil 1. Birinci Bölüm A teması (1-7) ölçüler

²¹ Bulut Seyhan, Prokofiev op.94 e majör flüt ve piyano sonatının besteleniş süreci, karakter özelliği ve flüt tekniğine yönelik çalma önerileri.(http://www.sahnevemuzik.hacettepe.edu.tr/sayilar/sayi5_8.pdf) (05.01.2018)

Dört ölçüdür ve arkasından gelen dört ölçü ise sekvenstir.8 ölçü süren temadan sonra geçiş köprüsü gelir. Köprü 9. ve 20. ölçüleri arasındadır. Geçiş köprüsünün A ve B temasını içinde barındırır. Onaltılık notalar ile keskin ve sert bir yapıdadır²².

Şekilde 2’de görüldüğü gibi B teması 20. ölçüde kendini göstermeye başlar ve 21. ölçüde ortaya çıkar. Sergi, gelişme ve codettası ile birlikte 41. ölçüde sona erer. B temasının girişi kendini belirgin şekilde hissettirse de A temasından çok uzakta değildir. Daha durgun bir yapıdadır. A temasında olan temanın ardından gelen farklı tondaki sekvensin olması gibi B temasında gelen iki ölçülük la majör giriş ardından gelen iki ölçü ise varyasyondur. Daha sonra sergi bölmesinin bitişi yine bir varyasyonla gelir ve la majör tonunda sona erer.

Şekil 2. Birinci Bölüm B Teması (21-25) ölçüler

²²Danielle Emily Stevens, Sergei Prokofiev’in Keman-Piyano Sonatı
<https://digital.library.txstate.edu/bitstream/handle/10877/5079/Stevens,DanielleFinal.pdf?sequence=1>
(29.07.2016)

Birinci bölümün gelişme bölmesi şekil 3'teki gibi 42 ve 88. ölçüler arasındadır. Keskin ve sert şekilde başlayan gelişme bölmesi, kemanın sol telinde ve forte çalmasıyla kendini gösterir.

Şekil 3. Birinci Bölüm Gelişme Bölmesi Birinci Kesit (42-44) ölçüler

Daha sonra şekil 4'teki gibi 52. ölçüde A temasına oldukça benzeyen bir melodik yapıya sahip olan gelişme bölmesinin a teması gelir. Fakat bölümün başında gelen temadan daha farklı olarak ilk iki ölçüden sonra B temasını andıran bir yapıya geçer. Keman partisinde gelen üçleme ve altılamalar kendini göstermektedir.

Şekil 4. Birinci Bölüm Gelişme Bölmesi İkinci Kesit, B Teması (52-55) ölçüler

Ardından 62. ölçüde A teması tekrar duyulur fakat çok uzun sürmeden 66. ölçüde B temasına yöneliş olur. Arkasından küçük bir codettanın gelmesiyle 73. ölçüye kadar benzer melodiler varken daha sonra Prokofiev'in kullanmayı çok sevdiği kromatik gamlar, arpejler, oktavlar ile sert ve ürkütücü bir yapı ortaya konmuştur.

89. ölçüye gelindiğinde sergi bölmesinin tekrarı olan A teması gelir. Daha önce olduğu gibi önce re majör iki ölçü sonra do majöre geçerek iki ölçü gelir. B Temasına

hazırlık için onaltılık, altılamaların kullanıldığı bir köprü gelir. Köprü 103. ölçüde B temasına bağlanır ve temayı tekrar eder. Bu tekrar 111. ölçüde la minör tonunda devam eder. Bölümde daha önce de benzer yapıda kullanılan coda şekil 5'te gösterildiği gibi 119'uncu ölçüde ortaya çıkar.

The musical score for Figure 5 consists of two systems. The first system is for measures 119 and 120. The top staff is for the violin, starting with a treble clef and a key signature of one sharp (F#). It begins with a mezzo-forte (mf) dynamic. The melody is characterized by sixteenth-note runs and triplets. The bottom staff is for the piano, with a grand staff (treble and bass clefs). The piano accompaniment features chords and moving lines in both hands, also starting with a mezzo-forte (mf) dynamic. The score is set against a background of diagonal grey bars.

Şekil 5. Birinci Bölüm Tamamlayıcı (119-120) ölçüler

Coda, şekil 6'da görüldüğü gibi, bölümün bitişini hazırlamaktadır. Bölümün son cümlesi 124. ölçüde piyanonun yumuşak girişiyle başlar ve 126. ölçüde keman piyanissimo olarak ölçüye başlar ve 180. ölçüde sona erer.

121

123

126

Şekil 6. Birinci Bölüm Tamamlayıcı Öğe Devamı ve Coda (121-130) ölçüler

1.2. İKİNCİ BÖLÜM

İkinci bölüm “Scherzo” oynak, havalı stildedir ve “presto” olmasından dolayı yüksek tempodadır. İtalyanca şaka anlamına gelen Trio, önceleri menuet olarak kullanılmıştır. Fakat eserlerinde klasik bir tarz benimseyen bir besteci olan Beethoven menuet yerine scherzo kullanmaya başlamıştır. Zaman içinde ise scherzo son halini almıştır.

Scherzo, genel olarak eserlerin ara bölümlerinde yer alır, hızlıdır ve şarkı formundadır. Kısa olan bu bölümler burada sık tekrarlarıyla bölümü uzatmaktadır.

İkinci bölüm, Rus bestecilerin dönemin siyasi karışıklığından sonra meydana gelen yeni bestecilik arayışlarını anlatır niteliktedir. Genel olarak “spiccato” yay tekniği kullanılır. Fakat spiccato yay tekniği diğer dönem eserlerine göre daha sert yorumlanmalıdır. Teknik açıdan oldukça zorlayıcıdır, ustalık gerektirir. Bölümün başında gelen iki ölçülük motif tüm bölüm boyunca sıkça tekrarlanır ve bölümün özü bu iki ölçüdedir. Atik, kısadır ve kesik şekilde çalınır. Piyanonun yedi ölçülük bir girişinden sonra keman girer. Piyano, bu yürüyüşte bir vuruşluk kesik yorumlanan akorları çalar. Ardından keman girer ve ikinci bölüm karakterini iyice ortaya çıkarır. Ana tema sonrasında gelen onaltılık notaların hızla çalınması keman tekniği açısından zorlayıcıdır.

Bölümün trio kısmında ise farklı bir ton ve melodi ortaya çıkar. Ayrıca tempo da yavaşlar. Ardından yine temaya dönülür ve scherzo formu kendini göstermiş olur.

İkinci bölümün dikkat çeken unsurlarından biri ise küçük ikili aralığının sıkça kullanılmasıdır. Hem ilgi çeker hem de bestecinin tarzındaki farklılık arayışını ortaya çıkarır.

7 *p* *spicc.*

12 *mf* *pizz. arco* *p*

17

21 *poco cresc.*

Şekil 7. İkinci Bölüm Ana Tema (7-24) ölçüler

İlk cümle yani A teması Şekil 7’ de görüldüğü gibi 7 ile 12. ölçüler arasındadır. Bölüm boyunca sık sık tekrarlanır. I. bölmenin 2. cümlesi ise 15. ölçüde do majör tonunda gelir. I. cümleyle çok benzeşen I. cümle daha sonra 27. ölçüde köprüye bağlanır ve 33. ölçüde sona erer. Köprü yine başka bir yürüyüşe yönelmek için gelmiştir ve ikinci a cümlesinin gelmesiyle sonuçlanır. 34. ölçüye gelindiğinde sekiz

ölçü süren üçüncü a2 cümlesi gelir ve re minör tonundadır. Yine A bölümünde ikinci kez köprü gelir ve 58 ile 81. ölçüler arasındadır. Şekil 8’de görüldüğü gibi kromatik gamların hızlı çalımıyla oldukça etkileyici ve gerilimli bir hava yaratılmıştır.

Şekil 8. İkinci Bölüm Köprü Ögesi (62-64) ölçüler

Aynı anda 69 ile 71. ölçüler arasında ikinci köprü olarak yer almıştır. Birçok bölümde olduğu gibi bu bölümde de gelişme kısmı B bölümünde yer alır. B bölümü 82 ile 122. ölçüleri arasındadır. Bölümün genel yapısını bozmasa da farklı bir yürüyüş vardır. B bölümünün birinci cümlesi 82 ile 88, ikinci cümlesi 103 ile 118. ölçüler arasındadır ve la bemol majör tonundadır. 2. cümlelerin bir özelliği, 1. cümleyi andırmasıdır. 1. bölümün 2. cümlesi ise 103 ile 109. ölçüleri arasındadır. A bölümünün gelişi için 117 ile 122 ölçüleri arasında bir köprü mevcuttur ve özellikle piyanonun keman melodisini tekrar etmesiyle oluşur.

A bölümü bölümün içinde kullanılan cümle yapılarının özeti gibidir. 1. cümlesi 123 ile 134, 2. cümlesi ise 135 ile 142 ölçüleri arasındadır. Ardından 135 ile 142. ölçüleri arasında gelen köprü Trio olan C bölümüne bağlanır. Poco Piu Mosso yani biraz daha hızlı bir tempoda olan Trio bölümü 162 ile 227 ölçüleri arasındadır. Trio bölümü re majör tonundadır ve yapı olarak II. bölümün yapısı dışındadır. Şekil 9’da gösterildiği gibi Trio’nun A bölümü üç cümleden oluşur ve 162 ile 173 ölçüleri arasındadır. Hareketli bir tempo olmasına rağmen daha uzun notalar kullanılarak sakin bir yapı elde edilmiştir ve ikinci bölümden farklı bir tarz elde edilmiştir.

Poco più mosso del $\text{♩} = \text{♩}$.

162

168

Şekil 9. İkinci Bölüm Trio A Bölmesi (162-173) ölçüler

B cümlesi şekil 10'da görüldüğü gibi 174. ölçüde başlar 190. ölçüde sona erer. Kemancılar için teknik beceri gerektiren bir yapıdadır. Eserde sıkça karşılanıldığı gibi bölmeler içinde tekrarlar mevcuttur. 174 ve 177 ölçüler arasında trio bölümünün ilk cümlesinin tekrarı görülür.

174

Şekil 10. İkinci Bölüm B Cümlesi (174-177) ölçüler

B bölümünün tekrarı ise 191 ile 201 ölçüleri arasındadır. Fakat şekil 11'deki gibi daha sonra gelen 202 ile 220. ölçülerdeki tekrarı daha farklı biçimlendirilmiştir.

Şekil 11. İkinci Bölüm B Bölmesi Tekrarı (208-211) ölçüler

A bölümüne ulaşmak için genel köprü “poco a poco diminuendo” sesin gittikçe azaltılması 220 ile 227. ölçüleri arasındadır. Trio bölümünün bitişinden sonra gelen eserin ikinci bölümünün başındaki A bölümüdür ve aynı şekilde B bölümü de tekrarlanır.

Şekil 12. İkinci Bölüm Coda (335-347) ölçüler

Bölümün sonuna yaklaşırken sık sık karşılaşılan bir yapı olan “coda” gelmektedir. Coda şekil 12’de gösterildiği gibi 335. ölçüde başlar. Bölümün ya da eserlerin sonuna geldiğinde genel olarak o ölçülere kadar gelen yapıyı özetler niteliktedir. Şekil 13’te gösterildiği gibi 348 ile 370 ölçüleri arasında gelen coda, eserin ikinci bölümünün oldukça hızlı, atak ve gösterişli şekilde sona ermesini sağlar.

348 *mf*

354 *f* *mf*

360 *f con brio*

365 *f* *ff* *ff* *pizz.*

Şekil 13. İkinci Bölüm Coda (348-370) ölçüler

1.3. ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Üçüncü bölüm “Andante” teriminin kullanıldığı bölüm diğer bölümlere göre daha sakin bir yapı sergiler. Bölümün formu Gelişmiş Üç Bölümlü Form’dur. A-B-A bölmeleri ile ifade edilir. İlk bölme 1 ile 33 ölçüleri arasındadır. Oldukça etkili bir melodik yapıya sahip a cümlesi şekil 14’te görüldüğü gibi fa majör tonunda başlar ve 9. ölçüde sona erer. Ardından 1. bölmenin 2. cümlesi b gelir. Re minör tonunda başlar ve 7 ile 17 ölçüler arasındadır. Keman sanatçıları için bu bölümde iyi bir ton sergilemek önemlidir.

III

Andante ♩=69

The musical score is written in 2/4 time and consists of three systems of music. The first system (measures 1-8) features a melody in the treble clef starting on F4, moving up to A4, and then down to G4, with a piano accompaniment in the bass clef. The second system (measures 9-12) continues the melody, with a piano accompaniment that includes a 'p legato' section. The third system (measures 13-16) concludes the section with a melody in the treble clef and a piano accompaniment. Dynamics include mp, p, and p legato.

Şekil 14. Üçüncü Bölüm A Bölmesi (1-16) ölçüler

A bölmesinin 2. bölümü şekil 15’te görüldüğü gibi 18 ile 33 ölçüleri arasındadır. Yine oldukça melodik bir yapı hakimdir.

18

mf *p* *mf* *p*

mf

p

26

p *mp*

Şekil 15. Üçüncü Bölüm İkinci Bölme (18-32) ölçüler

B bölmesi ise 34 ile 65 ölçüleri arasındadır. B bölmesi birinci cümle şekil 16'da görüldüğü gibi (a) 34 ile 37 (a1)37 ile 41 ölçüleri arasında do majör tonunda kromatik seslerin üçlemelerle birleştirilmesinden elde edilen bir cümledir.

Şekil 16. Üçüncü Bölüm B Bölmesi Birinci Cümle (34-42) ölçüler

2. cümle a2 ise 1. cümlenin tamamlayıcısıdır. Si minör tonunda gelen B bölümü 1. periyodu 43 ile 56 ölçüleri arasındadır. Şekil 17’de gösterildiği gibi 43 ile 46 ölçüler arası b1 47 ile 56. ölçüler arasındadır. Üçüncü periyodu ise 57 ile 65. ölçüler arasındadır.

Şekil 17. Üçüncü Bölüm İkinci Cümle B1 (43-47) ölçüler

A bölmesi ve 65 ile 94. ölçüler arasındadır. 65 ile 73. ölçüler arasında yer alan 1. cümle B bölmesini andırır niteliktedir ve sol minör tonunda başlar. İkinci cümle şekil 18'de görüldüğü gibi 76 ile 81. ölçüler arasındadır. Bölümün sonunda ise yine coda kendini göstermektedir. Coda bölümün başında gelen cümleleri andırır ve fa majör tonunda sona erer.

76

83

89

pp

pp legato

poco cresc.

poco cresc.

mf

p

mf

p

Şekil 18. Üçüncü Bölüm Coda (76-94) ölçüler

1.4. DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Dördüncü bölüm rondo formundadır ve “Allegro con brio” yani hızlı ve canlıdır. Re majör tonunda başlayan bölüm oldukça canlı, atak ve neşelidir. Eserin “rondo formu”nda olmasından dolayı temalar sıkça tekrar edilmektedir. Şekil 19’da görüldüğü gibi birinci cümle 1 ile 5. ölçüler arasındadır. Hemen arkasından gelen ikinci cümle ise birinci cümleyle neredeyse aynıdır fakat do majör tonundadır ve 5 ile 10. ölçüler arasındadır.

IV

Allegro con brio

The musical score for Section IV, measures 1-8, is presented in a three-system format. The first system (measures 1-3) begins with a piano accompaniment in the right hand consisting of a steady eighth-note pattern, and a bass line in the left hand. The melody in the right hand starts with a triplet of eighth notes. The second system (measures 4-6) continues the piano accompaniment and melody, with the right hand featuring eighth-note patterns and triplets. The third system (measures 7-8) concludes the section with similar accompaniment and melodic lines. Dynamics include forte (f) and accents (>). Measure numbers 4 and 6 are indicated at the start of their respective systems.

Şekil 19. Dördüncü Bölüm A Teması (1-8) ölçüler

Ardından gelen 12 ile 16 ölçüler arasında ise yine bir tekrar vardır. Geçiş köprüsü şekil 20’de görüldüğü gibi 16 ile 20. ölçüler arasında gelir ve B temasına yönlendirir. Oldukça çekici ve farklı bir melodik yapıya sahiptir.

16

mf marcato

mf

19

mp

Şekil 20. Dördüncü Bölüm B Temasına Geçiş Köprüsü (16-20) ölçüler

B cümlesi 30 ile 53. ölçüler arasındadır. Piyanonun da ön planda olduğu bir cümledir ve la majör tonundadır. İlk cümle 30 ile 35. ölçüler arasında şekil 21'de görüldüğü gibi ikinci cümle a1 36 ile 37 ölçüleri arasındadır.

36

mf marcato

mp

Şekil 21. Dördüncü Bölüm B Bölmesi İkinci Cümle (36-37) ölçüler

3. cümle a2, 4. cümle 45 ile 48. ölçüler arasındadır. 49 ile 51. ölçüler arasında ise ikinci cümle'nin tekrarı gelmiştir. Kısa bir dönüş köprüsünden sonra ise A bölümüne

dönülür. 7 ölçü süren A bölümü tekrarı bu kez geçiş köprüsüne gider. Bu gidiş 59 ile 66. ölçüler arasındadır ve bu sefer ikinci bölme yani B bölümüne bağlanır. Şekil 22’de gösterildiği gibi 66 ile 71 ölçüleri arasında gelir.

The image displays a musical score for measures 65 through 71. The score is written for piano and violin. The key signature is one sharp (F#) and the time signature is 3/4. The tempo is marked "Poco meno mosso". The dynamics range from *ff* (fortissimo) to *f* (forte). The score includes various musical notations such as slurs, accents, and triplets. The piano part features a prominent bass line with triplets and a crescendo marking. The violin part has a melodic line with slurs and accents. The score is divided into four systems, with measure numbers 65, 67, 69, and 71 indicated at the beginning of each system.

Şekil 22. Dördüncü Bölüm İkinci Tema Tekrarı (66-71) ölçüler

C bölümüne gelindiğinde farklı bir cümle ve melodi yapısı vardır. 72-121 ölçüleri içindedir. Şekil 23'te görüldüğü gibi C bölümünün ilk duyumu 86 ile 90 ölçüleri arasındadır²³.

Şekil 23. Dördüncü Bölüm C Bölmesi (86-91) ölçüler

C bölümü 113 ile 121. ölçüler arasında dönüş köprüsü vardır. Dönüş köprüsü başa dönüşü sağlamaktadır. Bölümün tekrarı niteliğinde bir dönüş olmuştur. A-B-A dönüşünün gerçekleşeceği bölmede A, 1. bölüm aynı şekilde tekrarlanır. 133. ölçüye gelindiğinde 12 ölçü sürecek olan geçiş köprüsü vardır. Geçiş köprüsü si minör tonundadır fakat 3. bölümün 2. cümlesiyle çok benzer yapıdadır.

Rondoda sıkça karşılaşılan son bölmedeki tekrarlarda A bölümünden sonra yine B bölümüne geçmek için 133 ile 135. ölçüler arası geçiş köprüsüne sahiptir. B bölümü 145 ile 153. ölçüler arasındadır ve re minör tonundadır.

²³ Seyhan, a.g.e., s. 21.

Poco meno mosso

The image displays a musical score for measures 143 to 152. It consists of three systems of music. The first system (measures 143-146) features a piano part in the lower staves and a violin part in the upper staff. The tempo is marked 'Poco meno mosso'. Dynamic markings include 'mf' for the piano and 'p' for the violin. The second system (measures 147-149) continues the piano and violin parts, with dynamic markings 'mp' and 'mf'. The third system (measures 150-152) shows the final measures of the section, with a 'mf' marking for the piano part. The score includes various musical notations such as notes, rests, and slurs.

Şekil 24. Dördüncü Bölüm Geçiş Köprüsü (143-152) ölçüler

Dönüş köprüsü 154 ile 160. ölçüler arasındadır ve re majör tonundadır. Hemen arkasından A bölümü tekrar gelir. Rondo formundaki eserlerde en son gelen A bölümü tekrarı coda özelliğindedir. Oldukça hızlı ve gösterişli bir yapıdadır ve keman tekniği için çok kolay değildir. Eserin bitişini temsil eder.

The image displays a musical score for measures 170-174. The score is written for a piano and a vocal line. The key signature is one sharp (F#) and the time signature is 3/4. The piano part consists of a steady accompaniment of chords in the right hand and a bass line in the left hand. The vocal line features a melodic line with triplets and a final phrase marked *ff* (fortissimo). The score is divided into two systems, with measures 170-171 in the first system and measures 172-174 in the second system. The piano part includes a section marked *8va* (octave) in the first system and a section marked *8* (octave) in the second system. The vocal line includes a section marked *8va* in the first system and a section marked *8* in the second system. The final phrase of the vocal line is marked *ff* and includes a fermata.

Şekil 25. Dördüncü Bölüm Bitiş (170-174) ölçüler

2.SERGEI PROKOFIEV'İN OP.94 NO: 2 KEMAN-PİYANO SONATI'NIN DİĞER KEMAN SONATLARIYLA KARŞILAŞTIRILMASI

Prokofiev'in II numaralı Sonatı'nın dışında op.115 Solo Sonat, no: I,op.80 Piyano-Keman Sonat'ı ve op.56 2 keman için Sonatı ile birlikte keman için yazdığı 4 sonatı vardır.

2.1. OP.115 SOLO SONAT İLE NO: II OP.94 KEMAN-PİYANO SONATI

Besteci op.115 Solo Sonat'ını 1947 yılında bestelemiştir. Prokofiev'in piyanist olması eserlerine de yansımıştır. Bu nedenle op.115 ve diğer eserlerindeki keman partilerinde, piyano eserlerinde kullandığı ritimlere yer vermiştir. Bestecinin solo keman için yazdığı eserin en büyük ve onu tek kılan özelliği ise unison olarak çalınabilmesi olmuştur. Eser ilk olarak Ruggiero Ricci tarafından seslendirilmiştir. Besteci bu eserinde basit ve tek sesli bir yazım tercih etmiştir. Birinci bölüm "moderato", ikinci bölüm andante dolce, tema con variazioni, birinci bölüm "con brio, allegro precioitato" terimleriyle isimlendirilmiştir. Eserin birinci bölümü giriş, gelişme, tekrar ve coda olarak şemalanır. II. numaralı sonat ve op.115 Solo Sonat'ın birinci bölümleri genel olarak benzerlikleri barındırır. Bu benzerliğe en iyi örnek Solo Sonat'ın birinci bölümünün 10. ölçüsünde gelen 16'lıklar ile II.Sonat 6.ölçüde gelen 16'lıkların büyük benzerliğidir. En büyük farkları ise op.115'in, Solo Sonat olmasından ötürü daha fazla süsleme ve çift ses kullanmasıdır. Bölümün genel yapısı hareketli ve canlıdır. Bu bölüme özgünlük kazandıran şey ise Amerikan ezgileri barındırmasıdır. op.115'in ikinci bölümü II numaralı Sonatı'nın aksine sakin bir yapıyla başlar. Fakat ardından scherzo ile benzer yapıya bürünür. Fakat çok uzun sürmez. op.115 ikinci bölümün asıl benzerliği II numaranın üçüncü bölümü ile olmuştur. Kullanılan 6'lamalar bu benzerliği yansıtır. op.115'in 3.bölümü ile II.Sonat'ın 3. Bölümleri büyük farkları barındırır. II.numaralı eserin 3.bölümü gizemli bir yapıdayken op.115 3.bölüm tam tersi bir etki bırakır. Op.115 üçüncü bölüm con brio başlar ve allegro con precipitato temposuna ardından yine ana tempo ve yine allegro con precipitiato ile biter. Bu yapı II numaralı eserin dördüncü bölümünde de gelmektedir. Besteci iki eserde de çoğu zaman farklı tempo geçişlerini hissettirmeden kullanmıştır.

2.2. OP.80, NO:I KEMAN-PIYANO SONATI

I. Sonat'ın bölümleri II. sonatın bölümlerine benzer nitelikte birinci bölüm; andante assai, ikinci bölüm; allegro brusco, üçüncü bölüm; andante, dördüncü bölüm; allegrissimo-andante-assai, prima tempo sıralamasıyla ilerler. I numaralı eserin birinci bölümü II numaralı sonatın birinci bölümünden daha durgun ve gizemli bir yapıdadır. Ayrıca ana tema sıkça tekrarlanır. Daha akılda kalıcı bir melodisi olması ve melodinin sıkça tekrarlanmasından dolayı hatırlanması kolaydır. I numaralı eserin birinci bölümünde kemanda gelen çift sesler esere farklı bir boyut kazandırmış, başka bir temaya taşımıştır. Bu temada surdin kullanılarak gizemli bir hava yaratılmış ve 16'lık notaların gelmesi bölüme hareketlilik kazandırmıştır. Ardından gelen yapı II numaralı sonatın aksine yumuşak, durgundur ve bölüm bu şekilde sona erer. Her iki sonatın da ikinci bölümleri hareketlidir. Zaman zaman durgun ve melodik cümle yapıları ile dinleyiciyi şaşırtır. İki eserin de ikinci bölümleri keman tekniği açısından oldukça zordur. En büyük farkları ise I.sonatın keman partisinde çokça çift ses kullanılmasıdır. Fakat benzerlikleri daha çok göze çarpmaktadır. İki eserin de ikinci bölümlerinin bitişi gösterişli, hızlı ve atiktir. Eserlerin üçüncü bölümleri genel olarak birbirlerine benzer. Fakat I numaralı eserde üçüncü bölümün girişi 6'lamlarla başlar. II numaralı eserde ise önce kemanda melodik ana tema girer ve ardından 6'lamlara geçer. Fakat I numaralı eserdeki 6'lamlar ilk olarak piyano partisinde başlar. Ardından tıpkı I numaralı eserin üçüncü bölümünde olduğu gibi 6lamalar gelir. Bu altılamalar daha çok kromatiktir. Eserlerin dördüncü bölümüne gelindiğinde oldukça hareketli bir yapı ortaya çıkar. Fakat ezgisel yapı birbirinden oldukça farklıdır. I numaralı eserin dördüncü bölümünde Amerikan halk ezgisi esintilerine rastlamak mümkündür.

3.OP.56, NO: 2 KEMAN İÇİN SONAT

Besteci eseri 1932 yılında bestelemiştir. Eser 16 aralık 1932'de Dmitry Tsyganov ve Vladimir Shirinsky tarafından seslendirilmiştir. Eser 4 bölümden oluşmaktadır. İlk bölüm andante cantabile birinci kemanın solosu ile başlar. Durgun ve naif bir başlangıçtan sonra 2. keman da esere başlar ve aynı yapıyla devam eder. Birinci bölümün en belirgin özelliği birinci ve ikinci kemanın müthiş uyumu olmuştur. İki keman için de yazılan partiler benzerdir. Yine başladığı gibi sakin bir yapıyla sona erer. Bölümün genel izleniminin sakin olması II numaralı sonatın birinci bölümü ile benzerlik varmış gibi yansıtırsa da II numaralı sonat'ın birinci bölümü daha hareketli ve melodiktir. Ardından gelen ikinci bölüm allegro, atik ve canlıdır. Birinci kemanın dört sesli, sekizlik akorları ile başlar. Hemen arkasından gelen 2. keman ise farklı ve melodik bir cümle ile devam eder. Prokofiev'in II numaralı Keman Sonatı ikinci bölümünde de sıkça rastlanan 8'lik, 16'lık notaların spiccato tekniği ile kullanılması bölümler arasındaki en büyük benzerliktir. Yine ana temaların sıkça tekrar edilmesi de benzerlik göstergesidir. Solo Sonat'ın ikinci bölümünde, II Sonat'ın 2.bölümü gibi sıkça tempo değişimleri görünür. Solo Sonat'ın ikinci bölümünde en can alıcı kısım ise kemancıların birbirini takip eden pasajlarıdır. Bölüm aynı heyecan ve atıklıkla sona erer. Her iki eserin de üçüncü bölümleri sakin ve melodik cümlelerle başlar. II numaralı eserde 16'lık notaların gelmesi ile eserlerdeki genel benzerlik bozulur. Çünkü Solo Sonat'ın üçüncü bölümü sakin ve melodik cümlelerden oluşur. Solo Sonat'ın dördüncü bölüm allegro con brio canlı, hareketli bir bölümdür. Bu nedenle II Sonat'ın dördüncü bölümüyle benzerlikler gösterir. Her iki bölümün de son bölümleri uzundur. Solo Sonat'ın son bölümünde farklı cümle yapıları gelse de canlı ve hareketli yapısı bozulmaz. İki sonatın son bölümlerinde sert bir yapı vardır. Fakat II numaralı sonat'ın son bölümü neredeyse tamamen ritmik, sert ve marş yürüyüşlerini anımsatan cümlelerden oluşur. Solo Sonat ise ritmik, sert fakat daha fazla çift ses ve süslemeden oluşur. Solo Sonat'ın 33 numarasında 6'lamalar ile gelen hızlı pasajlar II numaralı sonatın 35 numarasından sonra gelen pasajlarla oldukça benzerlik gösterir. Solo sonat iki kemanın birbirine olan uyumunu yansıtır nitelikte yazılmıştır. Yine bu özellikle ve hızlı, canlı yapısıyla, pasajlarıyla son bulur.

SONUÇ

Sergei Prokofiev, klasik müzik repertuarına dönemin tüm zorluklarına rağmen pek çok eser kazandırmıştır. Pek çok alanda eserler vermiştir. Bu eserler opera, bale, orkestra müziği, oda müziği ve son dönemlerinde film müzikleri olmuştur. Eserlerinde çok tonluluk ve atonallikte mevcuttur. Bu özelliği kimi zaman yoğun eleştirilere maruz kalsa da besteci ilerlediği yoldan vazgeçmemiştir. Bestecinin eserleri çoğunlukla popüler olmuş ve bu popülerlik günümüze kadar gelmiştir.

Bestecinin yaşadığı dönemin zorlukları müziğine de yansımıştır. Bu zorlukların besteci için en önemli kısmı, dönem yönetimi tarafından yasaklanan Avrupa müziği ve modern müzik olmuştur. Buna karşılık bestecilerden Rus müziğine ağırlık verilmesi istenilmiştir. Fakat Prokofiev, eserlerinde çok tonluluk ve atonallik özelliklerinin dışında, hem doğduğu toprakların hem de zaman zaman yaşadığı Avrupa ve Amerika müziklerinin etkilerini barındırmayı tercih etmiştir. Bestecinin bir yanının geleneksel bir yanının ise daima modern müzik tarzını koruması onu büyük bir besteci haline getirmiştir.

Prokofiev'in popülerliğini koruyan, olgunluk dönemini yansıtan bu eser başta flüt repertuarının önemli eserlerinden olmuştur. Kemana uyarlanmasıyla özellikle keman resitalleri için de sıkça tercih edilen eserlerinden biri, olmuştur. Çünkü eser bestecinin yenilikçi tarzını yansıtan bir eserdir. Buna bağlı olarak 4 bölümlü sonatta atonallik ön plandadır.

Yapılan bu çalışma ile Prokofiev'in müziğini değerlendirmek ve no:2 op.84 Keman-Piyano Sonatı'nı seslendirmek isteyen pek çok genç sanatçıya eserin özellikleri ve dönemin besteciye kattıkları anlatılarak yorumlarına katkı sağlanması hedeflenmiştir.

KAYNAKLAR

- Alınışık Ecem, *N. Metner'in Müzikal Stili ve Birinci Piyano Konçertosu*, Uludağ Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Sanat Eseri Metin Çalışması, Bursa, 2017.
- Altın Klasikler Koleksiyonu, İstanbul: Nesa Basın Yayın, 2000.
- Anabritannica Genel Kültür Ansiklopedisi, İstanbul: Ana Yayınları, Cilt. 18.
- Bulut Seyhan, *Sergei Prokofiev op.94 no.2 re majör flüt-piyano sonatı: flüt icrası için teknik öneriler ve form analizi*, Anadolu Üniversitesi Güzel Sanatlar Enstitüsü (Yayımlanmış Sanatta Yeterlik Tezi), Eskişehir, 2011.
- Klasik Müziğe Çağrı Dergisi, Aylık Müzik-Kültür Dergisi, y.y., sayı.1,1992.
- Krebs, DALE Stanley and SCHWARZ Boris, "Soviet composers and the development of Soviet music",1973.
- Nice David, *Prokofiev, from Russia to the West*, Yale University Press New Heaven London, 2003.
- Prokofiev Sergei Sergejewitsh, *Natalja Pawlowna Sawki*, Mainz Yayınları, 1993.
- Robinson Harloy, *Sergei Prokofiev*, Northeastern University Press Boston, 2003.
- Sancar Nuray, Sovyet Devriminin Kültürel Etkisi, Özgürlük Dünyası Dergisi, <https://ozgurlukdunyasi.org/arsiv/167-sayi-186/443-sovyet-devriminin> (01.01.2017)
- Say Ahmet, *Müzik Ansiklopedisi*, Müzik Ansiklopedisi Yayınları, 1995.
- Sultanova Aynur, *Rus Beşlerinin Eserlerinde Oryantalizm Akımı*, İdil Dergisi.
- Bulut Seyhan, Sergei Prokofiev op.94, no:2 Re Majör Flüt ve Piyano Sonatının Besteleniş Süreci, Karakter Özelliği ve Flüt Tekniğine Yönelik Çalma Önerileri http://www.sahnevemuzik.hacettepe.edu.tr/sayilar/sayi5_8.pdf (05.01.2018)
- Stevne Emily Danielle, Sergei Prokofiev no:2 Keman Piyano Sonatı https://digital.library.txstate.edu/bitstream/handle/10877/5079/Stevens_DanielleFinal.pdf?sequence=1 (29.07.2016)
- Bricard Nancy, Moussorgy Pictures at an Exhibition for the Piano, https://books.google.com.tr/books?hl=tr&lr=&id=FK1g_SYIo7QC&oi=fnd&pg=PA3&dq=mussorgsky&ots=o_oD5FUaq7&sig=wXqvcH68UPuHnyXRKxDHmCFDfnM&redir_esc=y#v=onepage&q=mussorgsky&f=false (03.09.2017)

Okan Sungur, Bale Sahnelerinde Bir Shakespeare Başyapıtı : Romeo ve Juliet,http://web.archive.org/web/20110823132041/http://www.obarsiv.com:80/vct_0506_sunguokan.html (01.01.18)

Stephen Dress, Prokofiev's Ballets for Diaghilev,
<http://www.sprkfv.net/journal/three12/balletsbook.html> (22.03.2017)

Neff Lyle, Brief Cesar Cui Biography
<http://opera.stanford.edu/iu/russmus/cui/cuibio.html> (01.10.2017)

Redeppening Dorothea, Sergei Prokofiev,
http://is.muni.cz/el/1421/jaro2012/VH_105b/um/Prokofiev.pdf (28.11.2016)

EKLER

EK - 1: Birinci Bölüm

EK - 2: İkinci Bölüm

EK - 3: Üçüncü Bölüm

EK - 4: Dördüncü Bölüm

EK - 5: Prokofiev'in Opus Numaralarını Göre Eserleri

EK - 6: Yüksek Lisans Performans Programı

EK -1

Birinci Bölüm

Birinci bölüm genel görünüşü

SERGİ			
A TEMASI (1-8) Re Majör	GEÇİŞ KÖPRÜSÜ (9-20) Re Majör	B TEMASI (21-38) La Majör	CODETTA (38-41) La Majör
GELİŞME BÖLMESİ (42-88) La Majör (Köprü)		RÖPRİZ (89-123) Re Majör	
		CODA (123-130) Re Majör	

EK -2

İkinci Bölüm

İkinci bölüm genel görünüşü

Giriş (1-6)	A BÖLMESİ (7-81) La Majör başlar	B BÖLMESİ (82-122) La Majör başlar
A BÖLMESİ (123-161) Re minör başlar		C BÖLMESİ (162-227) Re majör başlar
A BÖLMESİ (228-302)		B BÖLMESİ (303-346)
CODA (347-370)		

EK – 3

Üçüncü Bölüm

Üçüncü bölüm genel görünüşü

A BÖLMESİ (1-33)	B BÖLMESİ (34-65)	A BÖLMESİ (65-94)
Fa Majör başlar Do Majör biter	Do M ajör başlar Sol Majör biter	Sol bemol Majör başlar Fa Majör biter
	KÖPRÜ (61-65)	CODA (81-94)

EK -4

Dördüncü Bölüm

Dördüncü bölüm genel görünüşü

BİRİNCİ BÖLME	İKİNCİ BÖLME	ÜÇÜNCÜ BÖLME
A-B-A (1-71) Re Majör	C (72-121) Fa Majör başlar La bemol Majör biter	A-B-A (122-174) Re Majör
Geçiş Köprüsü (17-29) Re Majör başlar La Majör biter	Dönüş Köprüsü (113-121) Re Majör	Geçiş Köprüsü (133-144) Si Minör
B (30-53) La Majör başlar Si Minör biter		B (145-153) Re Minör başlar Sol Minör biter
Dönüş Köprüsü (49-53) La Majör		Dönüş Köprüsü (154-160) Re Majör
A (54-58) Re Majör		A CODA (161-174)
Geçiş Köprüsü (59-66) Re Majör		

EK – 5

Prokofiev'in Opus Numaralarına Göre Eserleri

- Piano Sonata No.1, Op.1
4 Etudes, Op.2
4 Pieces for Piano, Op.3
4 Pieces for Piano, Op.4
Sinfonietta, Op.5/48
Symphonic poem, Dreams, Op. 6
Poems (2) for female chorus & orchestra, Op. 7
Autumnal Sketch, for orchestra, Op. 8
2 Poems, Op.9
Piano Concerto No.1, Op.10
Toccata, Op.11
10 Pieces for Piano, Op.12
Maddalena, opera, Op. 13
Piano Sonata No.2, Op.14
Ballade for cello & piano in C minor, Op. 15
Piano Concerto No.2, Op.16
Sarcasms, No.1, for piano, Op. 17
The Ugly Duckling, song for voice & piano (or orchestra), Op. 18
Violin Concerto No.1, Op.19
Scythian Suite for orchestra, Op.20
Chout, symphonic suite, Op.21
Visions fugitives, short piano pieces, Op.22
Poems for voice & piano, Op. 23
The Gambler, opera, Op. 24
Symphony, No. 1, Classical, Op. 25
Piano Concerto, No. 3, Op. 26
5 Poems for soprano, Op.27
Piano Sonata No.3, Op.28
Piano Sonata No.4, Op.29
Seven, They Are Seven, cantata for tenor, chorus & orchestra, Op. 30
Tales of an Old Grandmother for piano, Op.31

4 Pieces for Piano, Op.32
March & Scherzo for piano, Op. 33
Quartet for clarinet, string & piano, Op. 34
5 Melodies for voice & piano, Op.35
5 Poems for voice & piano Op. 36
The Fiery Angel, opera, Op. 37
Piano Sonata, No. 5, Op. 38
String Quintet, Op.39
Symphony No.2, Op.40
The Steel Step Opera, op.41
Overture for 17 instruments orchestra American, Op. 42
Divertimento, Op. 43
Symphony No.3, Op.44
Things in Themselves for piano, Op.45
The Prodigal Son, ballet, Op. 46
Symphony No.4, Op.47
Sinfonietta, Op.5/48
The Gambler, Orchestra Suite, Op. 49
String Quartet, No.1, Op.50
On the Dnieper, ballet, Op. 51
6 Pieces for Piano, Op.52
Piano Concerto No.4, Op.53
Piano Sonatinas, Op.54
Piano Concerto No.5, Op.55
Sonata for 2 Violins, Op.56
Canto Symphony, op.57
Cello Concerto, Op.58
3 Pieces for Piano, Op.59
Suite from Lieutenant Kijé, Op. 60
Egyptian Nights, symphonic suite, Op. 61
Pensées for piano piece, Op. 62
Violin Concerto No.2, Op.63
Romeo and Juliet Ballet, Op.64
Music for Children, piano piece, Op.65

4 Songs, for chorus and piano, Op.66
Peter and the Wolf, orchestral suite, Op.67
Music for Children Song, Op.68
Four Marches for Military Band, Op. 69
The Queen Of Spades for orchestra, Op.70
Eugene Onegin, incidental music, Op. 71
Overture Russe for Orchestra Op. 72
3 Romances or voice & piano, Op.73
Cantata for the 20th Anniversary of the October Revolution, Op. 74
10 Pieces from Romeo and Juliet for piano, Op.75
Songs of Our Days, suite for mezzo-soprano, baritone, choir & orchestra, Op. 76
Hamlet, incidental music for piano, Op. 77
Alexander Nevsky Cantata, Op. 78
Songs for voice & piano, Op. 79
Violin Sonata, No: 1, Op.80
Semyon Kotko Opera, Op. 81
Piano Sonata No.6, Op.82
Piano Sonata No.7, Op.83
Piano Sonata No.8, Op.84
Zdravitsa, cantata, Op. 85
Betrothal in a Monastery, opera, Op.86
Cinderella, ballet, Op. 87
Symphonic March, Op. 88
7 Songs, voice & piano, Op.89
The Year 1941, Symphonic Suite, Op.90
War and Peace, Symphonic Suite, Op.91
String Quartet No.2, Op.92
Ballad Of The Boy Remained Unknown for string orchestra, Op. 93
Violin Sonata No.2, Op.94
3 Piano Pieces From Cinderella Op. 95
3 Pieces for Piano, Op.96
10 Piano Pieces From Cinderella Op. 97
Anthem for Military Band, Op.98
March for orchestra, Op. 99

Symphony No.5, Op.100
Romeo and Juliet 3rd suite, Op.101
6 Piano Pieces from Cinderella, Op. 102
Piano Sonata No.9, Op.103
12 Russian Folksongs for voice, Op. 104
Ode for the End of the War, Op. 105
Duets for tenor, baritone & piano, Op. 106
Cinderella Suite, No. 1, Op. 107
Cinderella Suite No. 2, Op. 108
Cinderella Suite No. 3, Op. 109
Waltzes, Suite for Orchestra, Op. 110
Symphony No.6, Op.111
Symphony No. 4, Op.112
Festive Poem for orchestra, Op. 113
Flourish, Mighty Land, orchestral suite, Op. 114
Sonata for Solo Violin, Op.115
Ivan the Terrible, film music, Op.116
The Story of a Real Men, opera, Op. 117
The Tale of the Stone Flower, ballet, Op.118
Cello Sonata, Op.119
Pushkin Waltz No. 2 for orchestra, Op. 120
Soldier's Marching Song, Op. 121
Winter Bonfire, suite for narrator, boy's chorus & orchestra, Op. 122
Summer Night Suite, Op. 123
On Guard for Peace, Op. 124
Sinfonia concertante, Op.125
Wedding Suite, ballet, Op. 126
Gypsy Fantasy from The Tale of the Stone Flower, orchestral suite, Op. 127
Urals Rhapsody, Op. 128
The Violin Concerto No. 2, Opus 129
The Meeting of the Volga and the Don, Op. 130
Symphony No.7, Op.131
Concertino for cello & orchestra in G minor, Op. 132
Concerto No. 6 for two pianos and string orchestra, Op.133

Sonata for solo cello, Op. 134

Piano Sonata No. 5 Op. 135

Symphony No. 2, Op. 136

Tenth Sonata for piano, Op.137

Piano Sonat No. 11, Op.138

EK – 6

YÜKSEK LİSANS PERFORMANS PROGRAMI

- J.S. Bach Sonat No.2 La Minör (Grave, Füg, Andante, Allegro)
- C. Debussy Keman Sonatı No.1 Sol Minör (Allegro vivo, İntermede, Final)
- S. Prokofiev Keman Sonatı No.2 Re Majör (Moderato, Presto, Andante, Allegro con brio)
- G. Tartini Keman Konçertosu Re Minör (Allegro, Andante, Allegro)
- H. Vieuxtemps Keman Konçertosu No.5 La Minör (Allegro non troppo, Adagio, Allegro con fuoco)

BURSA ULUDAĞ ÜNİVERSİTESİ

TEZ ÇOĞALTMA VE ELEKTRONİK YAYIMLAMA İZİN FORMU

Yazar Adı Soyadı	Beste Bahar Bahklıpınar
Tez Adı	Sergei Prokofiev'in Müziği Ve Op.94 No:2 Keman-Piyano Sonatı
Enstitü	Sosyal Bilimler
Anabilim Dalı	Konservatuvar-Müzik
Tez Türü	Yüksek Lisans (Tezli)
Tez Danışman(lar)ı	Prof. Görkem Çalgan
Çoğaltma (Fotokopi Çekim) İzni Kısıtlama	☒ Patent Kısıt (2 yıl) Genel Kısıt (6 ay) Tezimin elektronik ortamda yayımlanmasına izin veriyorum.

Hazırlamış olduğum tezimin belirttiğim hususlar dikkate alınarak, fikri mülkiyet haklarım saklı kalmak üzere Bursa Uludağ Üniversitesi Kütüphane ve Dokümantasyon Daire Başkanlığı tarafından hizmete sunulmasına izin verdiğimi beyan ederim.

Tarih : 30/11/2018

İmza :

